

๖๗๐.๗
ด ๒๒๖๗
จ.๒

การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.)
ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๐๙-๒๕๑๑ ในโรงเรียนประถมศึกษาในภาคการศึกษาที่ ๑ และ ๒

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
30 มิถุนายน ๒๕๑๔

S ๖๒๗๓ จ.๒

การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.)
ตั้งแต่ปีการศึกษา 2509-2511 ในโรงเรียนประถมศึกษาในภาคการศึกษาที่ 1 และ 12

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
30 มิถุนายน 2514

การวิจัยนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาถึงความเห็นของครูใหญ่และผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา และเพื่อทราบถึงความเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับการฝึกอบรมมาจากสถานศึกษา รวมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของครูใหญ่และผู้สำเร็จ ป.กศ. ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครูและทางราชการ ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2509-2511 และทำการสอนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาต่าง ๆ ในภาคการศึกษาที่ 1 และ 2 จำนวน 174 ฉบับ และแบบสอบถามจากครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาดังกล่าว จำนวน 174 ฉบับ

ผลของการวิจัยปรากฏว่า ความเห็นของครูใหญ่และผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี ครูใหญ่ที่มีวุฒิทางครู และอายุราชการต่างกันมีความเห็นต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. ไม่ต่างกัน ผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีเพศ คະแนนเฉลี่ย และรุ่นปีการศึกษาที่สำเร็จต่างกัน มีความเห็นว่าความรู้และความสามารถที่ได้รับการฝึกอบรมมาจากสถานศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างดีและไม่ต่างกัน ครูใหญ่และผู้สำเร็จ ป.กศ. เสนอแนะว่าสถานศึกษาฝึกหัดครูควรปรับปรุงหลักสูตรให้กว้างขึ้น และจัดให้ครูเรียน ป.กศ. ได้รับการฝึกฝนให้มีความสามารถในการนำความรู้ไปใช้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาในชนบทได้ ผู้สำเร็จ ป.กศ. เสนอแนะว่าทางราชการควรจัดสวัสดิการเกี่ยวกับบ้านพักครู และอุปกรณ์การเรียนการสอนในโรงเรียนให้เพียงพอ

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้

ทพ. ส. เพ็ชรชัย ประธาน

ดร. ไพฑูริย์ กรรมการ

30 มิถุนายน 2514

ประกาศคุณูปการ

ผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือและคำแนะนำในการดำเนินการวิจัย และการเขียน
ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จาก อาจารย์ ดร.พจน ละเอียดชัย อาจารย์จรรยา โกมลนิตย์ และ
อาจารย์ไพฑูรย์ ชรรณแสง จึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่กล่าวนามมานี้เป็นอย่างสูง
ในการส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือจากท่านหัวหน้า
กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ - ผู้เขียนขอขอบพระคุณไว้ ณ
ที่นี้ด้วย และขอขอบพระคุณศึกษานิเทศก์อำเภอ ครูใหญ่ และครู ป.กศ. ทุกท่านในภาค
การศึกษาที่ 1 และ 12 ที่ได้ให้ความร่วมมือในการแจกจ่ายและตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี
นอกจากนี้ผู้เขียนได้รับเงินทุนเพื่อใช้จ่ายในการวิจัยจากคุรุสภา ขอขอบพระคุณ

ละเอียด จันทร์กิตติวัฒน์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	คำนำ	1
	3 ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
	ความสำคัญของกรวิจัย	7
	ขอบเขตของการวิจัย	7
	นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	8
	สมมุติฐานในการค้นคว้า	8
2	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	9
3	4 วิธีดำเนินการค้นคว้า และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	16
	5.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	16
	การทดลองใช้แบบสอบถาม	17
	5.2 กลุ่มตัวอย่าง	17
	วิธีรวบรวมข้อมูล	19
	การจัดกระทำกับข้อมูล	19
	การวิเคราะห์ข้อมูล	20
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	25
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
5	สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	62
	สมมุติฐานและความมุ่งหมาย	62
	วิธีดำเนินการ	62
	6 ผลการวิจัย	63

บทที่	หน้า
การอภิปรายผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	69
ขอเสนอแนะ	74
ขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป	75
บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก	80

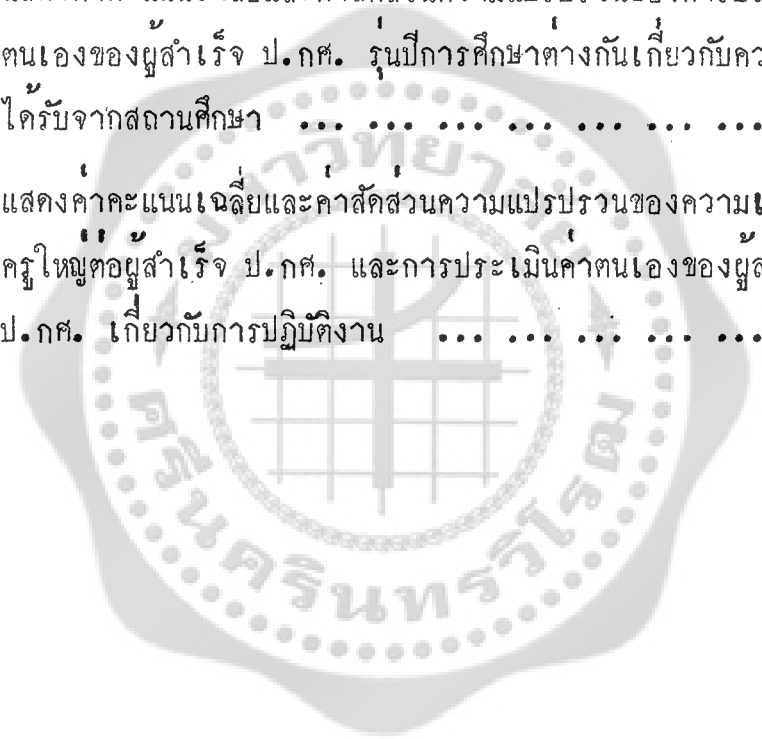

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนครู ป.กศ. และจำนวนโรงเรียนในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคการศึกษาที่ 1 และ 12	18
2	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา	27
3	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ	29
4	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงเรียน	30
5	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับลักษณะนิสัยบางประการ	31
6	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับบุคลิกภาพทางอาชีพครู... ..	32
7	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับการศึกษาอบรมจากสถานศึกษา ...	34

ตาราง	หน้า
8	แสดงความสามารถในการสอนวิชาพิเศษของผู้สำเร็จ ป.กศ. โดยการศึกษา หาการอยละ 35
9	แสดงอันดับความสามารถในการสอนวิชาพิเศษของผู้สำเร็จ ป.กศ. 36
10	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นของ ครูใหญ่แยกตามวุฒิต่างกัน ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน 37
11	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นของ ครูใหญ่ที่มีอายุราชการต่างกันต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน 40
12	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นของ ครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีเพศต่างกันเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน... 42
13	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นของ ครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกันเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานในโรงเรียน 45
14	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าสัดส่วนความแปรปรวนของการประเมินค่า ตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. แยกตามเพศ... .. 47
15	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าสัดส่วนความแปรปรวนของการประเมิน ค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. แยกตามรุ่นปีการศึกษาต่าง ๆ ที่ สำเร็จ 49
16	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นของ ผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีเพศต่างกันเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาอบรม จากสถานศึกษา 52

ตาราง	หน้า
17	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าสัดส่วนความแปรปรวนของการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่างกัน เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษา 53
18	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าสัดส่วนความแปรปรวนของการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. รุ่นปีการศึกษาต่างกันเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากสถานศึกษา 54
19	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน 55

คำนำ

การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และ การเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจกับการพัฒนาการศึกษาจึงควรมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ เพราะความเจริญในด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศจะเกิดขึ้นตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ ก็ต่อเมื่อประชาชนของประเทศนั้นมีการศึกษาถึงระดับที่จะไปทำหน้าที่พัฒนาประเทศ ในด้านระดับต่าง ๆ ได้ ดังนั้นคุณภาพของประชากรจึงเป็นผลสะท้อนมาจากคุณภาพของการศึกษา การพัฒนาการศึกษาจึงเปรียบเสมือนแม่บทของการพัฒนาทุก ๆ ด้าน¹

ในการพัฒนาการศึกษาจะต้องกระทำพร้อมไปกับการพัฒนาการผลิตครู เพราะครู เป็นผู้มีความสำคัญยิ่งเกี่ยวกับการศึกษา เพราะฉะนั้นเสถียรภาพของครูจึงเป็นสิ่งที่ควรพิจารณาควบคู่กันไปกับเสถียรภาพและความเจริญของประเทศ² การจัดการศึกษาจะไม่ประสบความสำเร็จ ถ้าขาดครูที่มีคุณภาพดี ครูที่ดีและมีความสามารถจะเป็นผู้ดำเนินการสอนให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในความรู้ทางวิชาการที่หลักสูตรตั้งไว้ ตลอดจนสามารถแนะนำปกครองและอบรมให้นักเรียนดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติได้

¹ มยุรี จารุปาน "การประเมินความสูญเสียผู้มีความสามารถที่จะเรียนในชั้นการศึกษา ระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยระหว่างปี 2512 - 2519" วารสารบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2512 หน้า 237

² --- "ข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมประชุมทางวิชาการ เรื่องครูกับเสถียรภาพของประเทศไทย" ศูนย์ศึกษา ปีที่ 16 ฉบับที่ 12 ธันวาคม 2512 หน้า 97

การผลิตครูในประเทศไทยเป็นหน้าที่และอยู่ในความรับผิดชอบของรัฐบาล โรงเรียนฝึกหัดครูที่จัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกนั้น จัดตั้งขึ้นที่โรงเรียนเล็ก (โรงเรียนสายสวัสดิ์สุนทราคาร หรือโรงเรียนเบญจมราชูทิศ ในสมัยต่อมา) และเปิดสอนเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2435 อยู่ในสังกัดกรมศึกษาธิการ เรียกว่า "โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์"¹ นับเวลามาถึงปัจจุบัน การผลิตครูของประเทศไทยได้ดำเนินมาประมาณ 80 ปีแล้ว และได้รับการปรับปรุงให้เจริญขึ้นตามลำดับจนถึงปัจจุบันนี้ จะเห็นได้ว่ามีสถาบันฝึกหัดครูจำนวนมากทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

สถาบันฝึกหัดครูผลิตครูในระดับต่าง ๆ 3 ระดับ คือ

1. ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ไขเวลาศึกษา 2 ปีต่อจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
2. ระดับอนุปริญญา ไขเวลาศึกษา 2 ปีต่อจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือจากระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
3. ระดับปริญญา ไขเวลาศึกษา 4 ปีต่อจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือจากระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา หรือไขเวลาศึกษา 2 ปีต่อจากระดับอนุปริญญา ซึ่งเป็นระดับปริญญาตรีและยังมีการศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาเฉพาะ และปริญญาโท ซึ่งไขเวลาในการศึกษา 1 และ 2 ปีตามลำดับ จากระดับปริญญาตรี²

¹บุญเจือ องคประดิษฐ์ ประวัติโรงเรียนฝึกหัดครู หน้า 1

²Ratana Tanboontek "Analysis of College Teacher's Conceptions of Goals" For Degree of Doctor of Education in Teachers Colleges, Columbia University 1967.

วัตถุประสงค์ของการผลิตครูในแต่ละระดับ ก็เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้ไป
สอนในโรงเรียนระดับต่าง ๆ กัน ถ้าพิจารณาเฉพาะครูที่จบการศึกษาในระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาแล้ว จะเห็นได้ว่าจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับนี้
จัดขึ้นเพื่อผลิตครูที่จะไปทำการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งผลปรากฏว่าคุณภาพ
ของการประถมศึกษาในปัจจุบันยังอยู่ในลักษณะอันไม่น่าพึงพอใจ นักเรียนที่จบชั้นประถม
ปีที่สี่แล้วอ่านไม่ใคร่ออก เขียนไม่ใคร่ได้ การที่คุณภาพของการประถมศึกษาอยู่ในเกณฑ์
ที่ยังไม่เป็นที่พอใจนั้น มิได้เกิดจากองค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เกิด
จากองค์ประกอบหลาย ๆ อย่างผสมผสานกัน¹ ซึ่งตัวครูนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งต่อ
ปัญหาดังกล่าว

บุญชม ไชยโกมี² กล่าวถึงหน้าที่บทบาทของครูอาจารย์ที่สอนอยู่ในโรงเรียน
ประถมศึกษาว่ามีค่านิยม ๒ ค่านิยม คือ ใหญ่การศึกษาแก่นุชนของชาติที่กำลังเล่าเรียน
อยู่ในโรงเรียน เพื่อให้เป็นพลเมืองดีและเป็นกำลังของประเทศโสศหนึ่ง และเป็นผู้นำ
ผู้หนึ่งในการปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ควบอีกโสศหนึ่ง
ดังนั้นถ้าการปฏิบัติงานของครูเป็นไปอย่างใดผลดีแล้ว ก็จะมีผลทั้งในค่านิยมการศึกษา
และการศึกษาของผู้ใหญ่

ในการผลิตครูของสถาบันฝึกหัดครูนั้น ต้องประสบปัญหาหลายประการ ปัญหาที่
ควรได้รับการพิจารณาอย่างหนึ่งคือ การจัดหลักสูตร พันส ทัศนาคินทร์³ กล่าวถึงปัญหา
การจัดหลักสูตรในสถาบันฝึกหัดครูว่ามีปัญหาที่ควรได้รับการพิจารณา คือ

¹ ก.ส.ส. "ตัวกำหนดที่สำคัญ ๆ ต่อคุณภาพของการประถมศึกษา" ประชาศึกษา
ปีที่ 21 ฉบับที่ 12 กรกฎาคม 2513

² บุญชม ไชยโกมี "วิทยานิพนธ์การส่งเสริมการศึกษาระหว่างประจำการ"
เอกสารพิเศษ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2512 หน้า 10

³ พันส ทัศนาคินทร์ "ขอเสนอแนะในการบริหารงานของสถาบันผลิตครู"
วิทยานิพนธ์ หน้า 8 - 9

1. ควรได้มีการกำหนดนโยบายร่วมกันในระหว่างสถาบันผลิตครูทั้งหมดเพื่อจะได้ดำเนินการให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศชาติเป็นส่วนรวม

2. ควรจะได้มีการให้เกิดความต่อเนื่อง (**Articulation**) ระหว่างระดับต่าง ๆ ของสถาบันผลิตครู เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนที่จบชั้นหนึ่งของสถาบันหนึ่งแล้วอาจไปเรียนต่อในสถาบันอื่นโดยไม่กวดงเดี่ยเวลากลับไปเรียนวิชาที่เป็นพื้นฐาน หรือวิชา **Pre - requisite** ของอีกสถาบันหนึ่ง

3. เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศอยู่ในชนบท ซึ่งมีความต้องการและความจำเป็นแตกต่างไปจากความเป็นอยู่ในเมือง จึงควรจะหาทางเตรียมครูที่จะไปเป็นผู้นำแก่ประชาชนในท้องถิ่นในชนบท นอกเหนือไปจากการทำหน้าที่การสอนในโรงเรียนเพียงอย่างเดียว

รัฐบาลต้องประสบปัญหาการผลิตครูถึง 2 ประการคือ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของครู การแก้ปัญหาอันจำเป็นจะต้องเพิ่มปริมาณการผลิต พร้อมทั้งจะต้องผลิตครูที่มีคุณภาพควบคู่กันไปด้วย ในการปรับปรุงคุณภาพของครูนั้นเป็นปัญหาใหญ่และซับซ้อนยาวนาน เหนือมล่ำกับการขยายคานปริมาณ หลักใหญ่ ๆ ก็พอสรุปได้ว่าต้องผลิตให้ได้ครูที่มีความรู้ คานเนื้อหาวิชา และความสามารถอบรมนักเรียนให้โดยตลอดตามความต้องการของสังคม แต่การอบรมนั้นจะต้องมีองค์ประกอบอีกมากมายหลายประการ อาทิ กิจกรรมนอกหลักสูตรต่าง ๆ ความสัมพันธ์กับชุมชนและการพัฒนาชุมชน เป็นต้น ¹

เนื่องจากการดำเนินการผลิตครูยังได้ผลไม่เป็นที่พอใจ จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไข อยู่เสมอ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการได้ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาถึง 2 ครั้ง โดยปรับปรุงครั้งแรกในปี พ.ศ.2502 และครั้งที่สองในปี พ.ศ. 2508

1. ใหม่ความรู้ในคานวิชาสามัญและคานวิชาการศึกษาเป็นอย่างดี สามารถนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ และดำรงชีวิตให้เหมาะสมแก่สภาพของสังคม

¹ ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมการฝึกหัดครู เรื่องนารูของกรมการฝึกหัดครู
พ.ศ.2511 หน้า 15

2. ให้เป็นผู้มีนิสัยค้นคว้าหาความรู้ มีความริเริ่มและเป็นผู้รู้จักใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล
3. ให้มีโอกาสรสำรวจหาความเข้าใจหรือความถนัดพิเศษ และส่งเสริมในทางนั้น ๆ
4. ให้เป็นผู้มีความเข้าใจเด็กวัยรุ่น และให้มีความสามารถในการสอนอบรมแนะแนวและปกครองที่ถูกต้องแก่เด็ก
5. ให้เป็นผู้มีความสามารถในการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นที่ตั้งโรงเรียนให้เป็นที่ประโยชน์แก่การเรียนการสอนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
6. ให้เป็นผู้ตระหนักในความสำคัญของหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน
7. ให้เป็นผู้ตระหนักในจริยธรรม ศีลธรรม และวัฒนธรรมของชาติ¹
นับจากการปรับปรุงหลักสูตรจนถึง พ.ศ. 2512 มีผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว 3 รุ่น คือ รุ่นปีการศึกษา 2509, 2510 และ 2511 เพราะฉะนั้น
ควรจะได้มีการติดตามผลของการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าว เพราะการ
ติดตามผลจะทำให้ทราบถึงผลการทำงานของผู้ที่จบการศึกษาไปแล้วว่าเป็นอย่างไรบ้าง
โดยผลตามที่ต้องการ หรือมีข้อบกพร่องอย่างไร การประมวลขอเท็จจริงเหล่านี้เขาควย
กันยอมจะมีประโยชน์ไว้สำหรับกวางแผนของสถาบันโดยส่วนรวมเป็นอย่างยิ่ง²
การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง "การติดตามผลการปฏิบัติงาน
ของผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2509 - 2511

¹ศึกษาธิการ, กระทรวง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
 พ.ศ. 2508 หน้า 1

²พนัส หันนาคินทร "ขอเสนอแนะในการบริหารงานของสถาบันผลิตครู"
วิทยานิพนธ์ หน้า 92

ในโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย" โดยทำการวิจัยเฉพาะภาคการศึกษาปีที่ 1 และ 12 จังหวัดต่าง ๆ ในภาคการศึกษาที่ 1 มี 7 จังหวัด คือ พระนคร ธนบุรี นนทบุรี สมุทรปราการ ปทุมธานี นครปฐม และสมุทรสาคร ในภาคการศึกษาที่ 12 มี 7 จังหวัดคือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด นครนายก และปราจีนบุรี รวมทั้งสิ้น 14 จังหวัด จังหวัดต่าง ๆ เหล่านี้มีสภาพทางภูมิศาสตร์ และความเป็นอยู่ของประชาชนคล้ายคลึงกัน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีความมุ่งหมายเพื่อจะทราบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ ป.กศ. ตั้งแต่ปีการศึกษา 2509 - 2511 ในโรงเรียนประถมศึกษาในภาคการศึกษาที่ 1 และ 12 และองค์ประกอบบางประการที่จะส่งเสริมให้การปฏิบัติงานได้ผลดี รวมทั้งภาวะความเป็นอยู่โดยทั่วไป โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทราบผลในเรื่องต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. ปีการศึกษา 2509 - 2511 ใน การปฏิบัติงานในโรงเรียนเกี่ยวกับ

- 1.1 ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญของผู้สำเร็จ ป.กศ.
- 1.2 ความรู้และความสามารถทางวิชาพิเศษของผู้สำเร็จ ป.กศ.
- 1.3 ความรู้และความสามารถทางการศึกษาของผู้สำเร็จ ป.กศ.
- 1.4 ผลการปฏิบัติงาน
- 1.5 ลักษณะนิสัยบางประการ
- 1.6 บุคลิกภาพของผู้สำเร็จ ป.กศ. ในการประกอบอาชีพครู
- 1.7 คุณภาพของครู ป.กศ. ที่ครูใหญ่ต้องการ.

2. ผลการประเมินค่าตนเองในการปฏิบัติงานในโรงเรียนของผู้สำเร็จ ป.กศ. ปีการศึกษา 2509 - 2511 เกี่ยวกับ

- 2.1 ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ
- 2.2 ความรู้และความสามารถทางวิชาพิเศษ

- 2.3 ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา
- 2.4 ผลการปฏิบัติงานในโรงเรียน
- 2.5 ลักษณะนิสัยบางประการ
- 2.6 บุคลิกภาพในการประกอบอาชีพครู
- 2.7 ความพอใจในอาชีพครู
3. ความคิดเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ.ปีการศึกษา. 2509 - 2511 ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครูที่เคยศึกษามาก่อนเป็นครู เกี่ยวกับ
 - 3.1 ความรู้ทางวิชาสามัญที่ได้รับจากสถานศึกษา
 - 3.2 ความรู้ทางวิชาพิเศษที่ได้รับจากสถานศึกษา
 - 3.3 ความรู้ทางวิชาการศึกษาที่ได้รับจากสถานศึกษา
 - 3.4 ประสบการณ์ที่ได้รับจากสถานศึกษา
 - 3.5 ความต้องการให้สถานศึกษาช่วยเหลือ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลของการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบผลการปฏิบัติงานและคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้สำเร็จ ป.กศ.ปีการศึกษา 2509 - 2511 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานฝึกหัดครู ในการปรับปรุงคุณภาพของผู้สำเร็จ ป.กศ.รุ่นต่อไป
2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ในครั้งต่อไป
3. เพื่อทราบถึงความต้องการของผู้สำเร็จ ป.กศ.ในท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศไทย ในด้านสวัสดิการ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในด้านการบริหารต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะกระทำกับผู้สำเร็จ ป.กศ.ตั้งแต่ปีการศึกษา 2509 - 2511 ที่ทำการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา และครูใหญ่ในโรงเรียนที่ผู้สำเร็จ ป.กศ.ดังกล่าว

ประจำอยู่ในภาคการศึกษาที่ 1 และ 12 อันได้แก่จังหวัด พระนคร ชนบุรี นนทบุรี สมุทรปราการ ปทุมธานี นครปฐม สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ราชบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด นครนายก และปราจีนบุรี รวม 14 จังหวัด

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ครู ป.กศ. หมายถึงผู้ที่สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ในปีการศึกษา 2509 - 2511 และปฏิบัติงานเป็นครูอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา ในภาคการศึกษาที่ 1 และ 12

ครูใหญ่ หมายถึงครูใหญ่ในโรงเรียนที่ครู ป.กศ.ประจำอยู่

สมมุติฐานในการค้นคว้า

1. ครูใหญ่พอใจในการปฏิบัติงานของครู ป.กศ.
2. ครู ป.กศ. มีความพอใจในการปฏิบัติงานของตนเอง
3. ครู ป.กศ. มีความเห็นว่า ความรู้ทางวิชาสามัญ วิชาพิเศษ วิชาการศึกษาและประสบการณ์ที่ได้รับจากสถานศึกษาเพียงพอกับการปฏิบัติงาน
4. ครูใหญ่ที่มีวุฒิต่างกัน และมีอายุราชการต่างกัน มีความเห็นในเรื่องการปฏิบัติงานของครู ป.กศ. เหมือนกัน
5. ครูใหญ่มีความเห็นในเรื่องการปฏิบัติงานของครู ป.กศ. ที่มีเพศต่างกัน และมีคะแนนเฉลี่ยต่างกัน ว่าผลการปฏิบัติงานเหมือนกัน
6. ครู ป.กศ. ที่มีเพศต่างกัน และมีคะแนนเฉลี่ยต่างกัน ประเมินค่าของตนเองเหมือนกัน
7. ครู ป.กศ. ที่มีเพศ, รุ่นปีการศึกษา และคะแนนเฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นว่า ได้รับความรู้ทางวิชาสามัญ วิชาพิเศษ วิชาการศึกษา และประสบการณ์ต่าง ๆ จากสถานศึกษาฝึกหัดครูเหมือนกัน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ได้มีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูในระดับต่าง ๆ ไว้มากแล้ว ดังต่อไปนี้

วนิดา นิโลคม,¹ ม.ล.ต่าย ชุมสาย และ สวัสดิ์ ประทุมราช ได้สำรวจภาวะของผู้สำเร็จปริญญาตรีวิชาการศึกษาศึกษา (กศ.บ.) ตั้งแต่ พ.ศ.2497 - 2503 ผลของการสำรวจสรุปได้ ดังนี้

1. การเตรียมการสอน ครู กศ.บ. ร้อยละ 96 เตรียมการสอน ร้อยละ 2 ไม่เตรียมการสอนเพราะชำนาญ ส่วนที่เหลือไม่เตรียมเพราะไม่มีเวลา
2. ครู กศ.บ. ร้อยละ 52 ใ้สอนวิชาที่ตนเองรัก ร้อย 45 ใ้สอนทั้งที่ตนเองและไม่ตนเอง ที่เหลือใ้สอนวิชาที่ไม่ตนเอง
3. การตรวจงานนักเรียน ครู กศ.บ. ร้อยละ 5 ใ้ให้นักเรียนตรวจเอง ร้อยละ 9 ตรวจเสร็จขณะที่อยู่ในห้องเรียน ที่เหลือตรวจงานนอกห้องเรียน
4. ครู กศ.บ. ร้อยละ 7 ไม่มีเวลาศึกษาเพิ่มเติม นอกนั้นมีโอกาสใ้ศึกษาและรับการอบรมเพิ่มเติม
5. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา และวิธีสอนที่ใ้รับจากวิทยาลัย ครู กศ.บ. ร้อยละ 29 เห็นว่าเพียงพอแล้วทั้งสองอย่าง ร้อยละ 24 เห็นว่าน้อยไปทั้งสองอย่าง ร้อยละ 33 เห็นว่าเพียงพอแต่คานเนื้อหาวิชา ร้อยละ 14 เห็นว่าเพียงพอแต่คานวิธีสอน

6. ครู กศ.บ. ร้อยละ 64 เห็นว่าการสอนวิชาการศึกษาศึกษาของสถานศึกษาเพียงพอแก่การปฏิบัติงาน ร้อยละ 36 เห็นว่าน้อยไป

¹วนิดา นิโลคม การสำรวจภาวะของผู้สำเร็จปริญญาตรีวิชาการศึกษาศึกษา
ตั้งแต่ พ.ศ.2497 - 2503 หน้า 101 - 104

7. ครู กศ.บ. ร้อยละ 73 มีความคิดเห็นว่าเป็นที่ได้รับการยอมรับชมเชย และ วัฒนธรรมจากสถานศึกษาเพียงพอ ส่วนที่เหลือมีความคิดเห็นว่าเป็นไป

8. ครู กศ.บ. ร้อยละ 89 มีความคิดเห็นว่าการยอมรับชมเชย วัฒนธรรม ให้แก่นักเรียนสำคัญมาก ร้อยละ 6 มีความคิดเห็นว่าเป็นไปประมาณ ร้อยละ 5 คิดเห็นว่าเป็นไปไม่เกี่ยวข้อง

9. ครู กศ.บ. ร้อยละ 35 ดูแลความประพฤติของนักเรียนเสมอ ร้อยละ 5 ติดตามบ้าง ร้อยละ 7 ไม่ได้ติดตามเลย

10. ครู กศ.บ. ร้อยละ 58 รายงานว่า ผู้บังคับบัญชารับฟังความคิดเห็นของ คนเสมอ ร้อยละ 27 รายงานว่ารับฟังบ้างไม่ได้รับฟังบ้าง ร้อยละ 15 ไม่ได้รับ การรับฟังเลย

11. ครู กศ.บ. ร้อยละ 26 เห็นด้วยกับระเบียบปฏิบัติงานในที่ทำงาน ร้อยละ 66 เห็นด้วยบ้างในบางอย่าง ร้อยละ 4 ไม่เห็นด้วย

12. ครู กศ.บ. ร้อยละ 60 ไม่เคยเข้าใจผิดกับผู้บังคับบัญชา ร้อยละ 25 เคย มีเรื่องเข้าใจผิดกัน

13. ครู กศ.บ. ร้อยละ 97 มีความพอใจในหน้าที่การงานของตน ส่วนหาที่ความรูสึกของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของครู กศ.บ. ปรากฏ ว่าผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นไป ครู กศ.บ. มีความประพฤติและนิสัยเป็นที่พอใจ มีส่วนน้อยที่มีคุณสมบัติไม่เหมาะสม

การติดตามผลการผลิตครูของโรงเรียนฝึกหัดครูนครสวรรค์¹ โดยส่งแบบ สอบถามไปยังเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา ศึกษาธิการจังหวัด โดยให้เขียนความคิดเห็น ที่มีต่อการปฏิบัติงานของครู ซึ่งสรุปผลได้คือ

¹ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมการฝึกหัดครู "การติดตามผลการผลิตครูของ สถานศึกษาฝึกหัดครูของโรงเรียนฝึกหัดครูนครสวรรค์" เอกสารการสัมมนาผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาสังกัดกรมการฝึกหัดครู 16 - 26

1. ผลของการปฏิบัติงานเป็นที่พอใจ ร้อยละ 66.66
2. ความรู้ความสามารถ เป็นที่น่าพอใจมาก ร้อยละ 66.66 เป็นที่น่าพอใจ ร้อยละ 33.33
3. เป็นผู้ที่มีความประพฤติดี และมีวัจนธรรมดี ร้อยละ 87.67

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้จัดเพิ่มหลักสูตรของสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับระเบียบแบบแผนการปฏิบัติราชการ งานสารบรรณ บัญชี และพระราชบัญญัติ ราชการพลเรือน

ลัดดา ประเสริฐกุล¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การติดตามพิจารณาศึกษาผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ป.กศ.สูง รุ่น 1 - 2" จากผลของการวิจัย สรุปผลได้ดังนี้

1. ผู้สำเร็จการศึกษาประสบปัญหาทั้งทางงานวิชาการและวิธีสอน หมวดวิชาที่ประสบปัญหามากที่สุด คือ หมวดภาษาอังกฤษ รองลงมาคือ หมวดคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ ก็มีปัญหาในเรื่องการสอนวิชาพิเศษ เช่น ศิลปศึกษา พลศึกษา ทัศนศึกษา และชมรม
2. ผู้สำเร็จการศึกษาต้องการให้สถานศึกษาเดิมของตน ช่วยเหลือในเรื่อง การหางาน และการให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อแก้ปัญหาในขณะทำงาน นอกจากนี้ ผู้สำเร็จการศึกษายังมีความสนใจ และความต้องการที่จะศึกษาเพิ่มเติม

¹ลัดดา ประเสริฐกุล "การติดตามพิจารณาศึกษาผู้ที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตร ป.กศ.สูง รุ่น 1 - 2" วารสารการวิจัยการศึกษา เล่มที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2507 หน้า 48

วิทยา นาทอง¹ ได้ทำการสำรวจปัญหาครูใหม่ในโรงเรียนมัธยมในปี พ.ศ. 2508 โดยส่งแบบสอบถามไปให้ครูที่ได้รับการบรรจุในปีการศึกษา 2508 จำนวน 128 คน ผลของการสำรวจปรากฏว่า ครูใหม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการใช้ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการสอน ในด้านงานพิเศษ นอกจากนี้ครูใหม่เหล่านี้ ยังประสบปัญหาเรื่องสวัสดิการ และต้องการความช่วยเหลือ ผู้สำรวจได้เสนอแนะให้กรมกองเจ้าสังกัดทำหน้าที่บรรจุครู ช่วยเหลือครูใหม่เกี่ยวกับการจัดที่พักอาศัย และจัดการปฐมนิเทศแก่ครูใหม่

เปบปาร์ค² ได้ทำการประเมินผลหลักสูตรครูประถมศึกษามหาวิทยาลัย อิลลินอยส์สเตท ในปี 1966 เพื่อติดตามผลดูว่าการผลิตครูประถมศึกษามหาวิทยาลัย นี้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนต่าง ๆ หรือไม่ ในการรวบรวมข้อมูล เปบปาร์คใช้วิธีการสัมภาษณ์จากครูประถมที่จบจากมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ และผู้บริหาร ที่ทำกรนเทศการศึกษาคูประถมเหล่านี้ ผลของการศึกษาปรากฏว่าครูประถมดังกล่าว ได้รับการเตรียมมาจากมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่าควรมีการแก้ไขข้อบกพร่อง คือ ควรเน้นหลักสูตรการสอนอ่าน วิทยาศาสตร์และสังคม เปบปาร์ค ได้สรุปผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ว่า หลักสูตรที่ได้รับการปรับปรุงใหม่ของมหาวิทยาลัย นั้น เหมาะสมและเป็นไปตามความต้องการของครูประถมศึกษาที่จะไปสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ

¹วิทยา นาทอง "การสำรวจปัญหาของครูใหม่ในโรงเรียนรัฐบาล" รายชื่อวิทยานิพนธ์ และบทความปริยญา นิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2505 - 2509 หน้า 13 - 14

²Peppard, Joanne Eleanor "An Evaluation of Elementary Education Curriculum at Illinois State University" Dissertation Abstract Volume 28, Nos. 1 - 3 July - Sept. 1967 p. 520 A.

ฮาร์มอน¹ ได้ทำการประเมินผลหลักสูตรวิชาการศึกษาของมหาวิทยาลัย
ลองไอแลนด์ (L.I.U.) ในปี ค.ศ. 1966 เพื่อศึกษาว่าหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมี
ประสิทธิภาพดีเพียงไร การรวบรวมข้อมูลรวบรวมโดยการสอบถามจากครูที่จบจาก
มหาวิทยาลัยนี้ จำนวน 116 คน ซึ่งสำเร็จการศึกษาในระหว่างปี 1949 - 1960
ฮาร์มอน ได้ทำการประเมินผลรายวิชาต่าง ๆ ว่ามีผลต่อการปฏิบัติงานเพียงไร
ปรากฏผลว่าวิชาต่อไปนี้คือ การฝึกสอน วิธีสอน และพัฒนาการของเด็ก มีความ
สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานมาก ส่วนวิชาอื่น ๆ เช่น ประวัติศาสตร์ ปรัชญาการศึกษา
ปัญหาการศึกษาของอเมริกา และจิตวิทยาการศึกษา เป็นต้น มีความสัมพันธ์กับการ
ปฏิบัติงานบาง

แอฟเฟล² ได้ทำการประเมินผลหลักสูตรวิชาการศึกษาของวิทยาลัยนอร์ทพาร์ค
โดยใช้การติดตามผลจากผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยแห่งนี้ และจากครูใหญ่ของ
โรงเรียนที่ครูเหล่านี้ทำการสอนอยู่ การรวบรวมข้อมูลใช้วิธีส่งแบบสอบถามเพื่อติดตาม
ผลไปยังบุคคลต่าง ๆ ดังกล่าว และได้รับคืนจากครู 74 % จากครูใหญ่ 68 % แอฟเฟล
ได้สรุปผลของการศึกษาวิจัยไว้ว่า วิทยาลัยนอร์ทพาร์คแห่งนี้ผลิตครูมัธยมได้ดี และมี
ประสิทธิภาพสูง ครูผู้สอนมีคุณภาพดี มีความกระตือรือร้นในการสอน และมีความสามารถ
ในทางการสอน ส่วนสิ่งที่วิทยาลัยจะต้องปรับปรุงควรจัดให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์
จากการฝึกสอนให้มากขึ้น และควรมีการพัฒนาหลักสูตรวิธีสอนวิชาเอก

¹Harmon, Richard Prescott "An Evaluation of the Teacher Education Program of the School of Education of Long Island University (L.I.U.)" Dissertation Abstract A. p. 2084 - A.

²Appel, Robert Leonard "An Evaluation of the Secondary Teacher Education Program at North Park College Based Upon a Follow - up Study and the Academic Record of the Secondary Teacher Graduates" Dissertation Abstract A. p. 1321 A.

แอปเพล โดเสนอแนะว่าควรใช้แบบสอบถามทำนองเดียวกันนี้ ติดตามผลของ
การผลิตครูว่ามีประสิทธิภาพเพียงไรติดต่อกันอยู่เสมอ

รีด¹ ได้ทำการติดตามผลจากผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเคนตักกีเพื่อ
นำผลที่ได้มาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรของมหาวิทยาลัย รีดได้ทำการศึกษา
ปัญหานี้ในปี ค.ศ. 1954 และข้อมูลที่ไดมานั้นรวบรวมมาจากการสอบถามจากครูที่จบ
การศึกษาในปี ค.ศ. 1951, 1952 และ 1953 โดยสุ่มตัวอย่างเอาเพียง 33 %

จากการศึกษา รีดสรุปว่า ครูใหม่มักจะพบปัญหาในด้านการจัดกิจกรรมการสอน
ครูใหม่มีปัญหามากกว่าที่ครูใหญ่คิดไว้ ครูใหม่ได้รับความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาจาก
เพื่อนครูมากกว่าที่จะได้รับความช่วยเหลือจากครูใหญ่ ครูใหม่มีความคิดเห็นต่อหลักสูตร
ของมหาวิทยาลัยว่า วิชาซึ่งมีคุณค่าต่อตนมากกว่าวิชาอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวของ
กับการสอน เช่น การสังเกตการสอน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอน และการไค
ทำงานร่วมกับเด็กในฐานะที่เป็นผู้แทนของชุมชน ครูใหม่มีความคิดเห็นว่า ประสบการณ์
ต่าง ๆ ค้างกลางที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้ในขณะที่เป็นนักศึกษาอยู่นั้น เป็นสิ่งที่มีคุณค่ายิ่ง
ต่อการเป็นครู

จากการศึกษา รีดได้เสนอแนะไว้ว่าควรจัดให้มีการส่งเสริมวิชาชีพของ
ครูเหล่านี้ให้ก้าวหน้าขึ้นไปอีก เช่น จัดให้มีการประชุมทางวิชาชีพ จัดให้มีการทำวารสาร
ที่ส่งเสริมความรู้ทางวิชาชีพขึ้นในขณะที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย การจัดให้นักศึกษามีโอกาส
เข้าร่วมกิจกรรมการสอน และในขณะที่ฝึกสอนก็ควรจัดให้นักศึกษาได้ฝึกสอนมากกว่า 1
วิชา ขอเสนอแนะเหล่านี้สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรของมหาวิทยาลัยให้
ได้ผลดียิ่งขึ้น

¹ Reed, Helen Miriam "An Appraisal of Selected Aspects of the Undergraduate Teacher Education Program For Secondary School Teachers at the University of Kentucky" Dissertations Abstract Vol. 17 No. 2 1957 p. 312

คาเคนเฮด¹ ได้ทำการศึกษาวิจัย เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ การศึกษาจากวิทยาลัย ลาแกร็ง ในระหว่างปี ค.ศ. 1958 - 1962 เพื่อศึกษาถึง ปัญหาที่ครูเหล่านี้พบ และจะได้นำผลที่ได้จากการศึกษาไปปรับปรุงหลักสูตรของวิทยาลัย ต่อไป จากการศึกษานี้ปรากฏผลว่า

1. ในด้านความสามารถในการสอนของครู ครูใหญ่มีความคิดเห็นต่อครูเหล่านี้ ดีกว่าความคิดเห็นของครูของตนเอง

2. ครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาสามัญ และวิชาชีพ มากกว่าความสามารถใน ขบวนการของการสอน

3. ปัญหาที่ครูพบมากคือ ปัญหาเฉพาะหน้าในขณะที่ทำการสอน

4. ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ครูได้รับในขณะที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัย มีประโยชน์มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบการณ์เกี่ยวกับการฝึกสอน

5. ควรจัดการประเมินผลหลักสูตรของวิทยาลัยเสียใหม่ โดยเน้นในด้านการ จัดประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการสอนให้มากขึ้น

คาเคนเฮด เสนอแนะว่า ควรจัดประสบการณ์ทางอาชีพให้กว้างขวางขึ้นเพื่อ เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในวิชาชีพมากขึ้น นอกจากนี้ ทางวิทยาลัย ควรจัดให้มีการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยอยู่เสมอ และทางวิทยาลัยก็ ควรสำรวจดูว่า เนื้อหา และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ทางวิทยาลัยจัดเพียงพอสำหรับผู้ที่ จะไปประกอบอาชีพครูประถมศึกษา และครูมัธยมศึกษาหรือไม่ ดังนั้นทางวิทยาลัยจึง ควรจัดให้มีการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ให้ต่อเนื่องกันโดยตลอด อยู่เสมอ

1

Cadenhead, Albert Kenneth "A Study of a Selected Group of Teacher Education Graduates from Lagrange College, with Implications for Teacher Education at Lagrange College," Dissertation Abstracts Volume 25 No. 7 Jan. 1965 p. 3989

วิธีดำเนินการคนควา และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น 2 ฉบับ คือ ฉบับ ก. เป็นแบบสอบถามสำหรับครูใหญ่ และฉบับ ข. เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้สำเร็จ ป.กศ.

แบบสอบถามสำหรับครูใหญ่ (ฉบับ ก.) แบ่งรายละเอียดต่าง ๆ ออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของครูใหญ่ เกี่ยวกับเพศ อายุ อาชวราชการ สถานภาพสมรส วิชาสามัญ วิชาทางครู และการอบรมพิเศษ

ตอนที่ 2 ถามความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความรู้ ความสามารถทางวิชาการศึกษา วิชาสามัญ การปฏิบัติงานในโรงเรียน บุคลิกภาพ ทางอาชีพครู ตลอดจนนิสัยบางประการ แบบสอบถามตอนนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 ถามความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความรู้ ความสามารถทางวิชาพิเศษ แบบสอบถามตอนนี้เป็นแบบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 4 ให้ครูใหญ่แสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงผู้สำเร็จ ป.กศ. ในด้านต่าง ๆ คือ ความรู้ความสามารถทางวิชาสามัญ วิชาการศึกษา และวิชาพิเศษ ความรู้ในระเบียบบังคับและหน้าที่ปฏิบัติของครู ประสิทธิภาพที่ควรได้รับการฝึกหัดเพิ่มเติมในขณะศึกษาอยู่ในสถานศึกษาฝึกหัดครู และขอเสนอแนะอื่น ๆ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

แบบสอบถามสำหรับผู้สำเร็จ ป.กศ. (ฉบับ ข.) แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ถามรายละเอียดส่วนตัวของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ปีการศึกษาที่สำเร็จ คะแนนเฉลี่ย จำนวนชั่วโมงที่สอน วิชาที่สอน งานพิเศษ ตลอดจนสวัสดิการที่ได้รับ

ตอนที่ 2 ใหญ่สำเร็จ ป.กศ. ประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับความรู้ และความสามารถทางวิชาการศึกษา และวิชาสามัญ ความสามารถในการปฏิบัติงานในโรงเรียน บุคลิกภาพทางอาชีพครู และลักษณะนิสัยบางประการ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 เป็นตอนที่ใหญ่สำเร็จ ป.กศ. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาและประสบการณ์ที่ควรได้รับการฝึกหัดเพิ่มเติมในขณะที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาฝึกหัดครู ความต้องการให้สถานศึกษาช่วยเหลือด้านวิทยากรใหม่ ๆ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกสอน เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

การทดลองใช้แบบสอบถาม

1. ส่งแบบสอบถามสำหรับครูใหญ่ (ฉบับ ก.) ไปให้ครูใหญ่โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดพระนคร จำนวน 90 คน
2. ทดลองใช้แบบสอบถามฉบับ ข. กับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ภาคค่ำ ของวิทยาลัยครูพระนคร จำนวน 35 คน
เมื่อใดที่ทดลองใช้แบบสอบถามดังกล่าวแล้ว ให้นำแบบสอบถามทั้งสองฉบับมาปรับปรุงดังนี้
 1. ตัดข้อความที่ถามซ้ำกันออก
 2. เปลี่ยนแปลงแก้ไขแบบสอบถามส่วนที่ผู้ตอบไม่เข้าใจเสียใหม่
 3. ตัดแปลงและเพิ่มเติมคำพูดในแบบสอบถามให้สมบูรณ์ขึ้น

กลุ่มตัวอย่าง

วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง คำนึงการดังต่อไปนี้

1. คัดรายชื่อครู ป.กศ. และชื่อโรงเรียนที่ครู ป.กศ. สอนอยู่จากคำสั่งบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูสังกัดกรมสามัญศึกษาและองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประจำปี พ.ศ. 2510, 2511 และ 2512 ในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคการศึกษาที่ 1 และ 12 รวม 14 จังหวัด

2. กลุ่มตัวอย่างที่ส่งแบบสอบถามไปคือ ผู้สำเร็จ ป.กศ.ตามรายชื่อที่คัดลอกมาในข้อ 1 และครูใหญ่ของโรงเรียนที่ผู้สำเร็จ ป.กศ.เหล่านั้นประจำอยู่ ซึ่งมีผู้สำเร็จ ป.กศ.จำนวน 1,034 คน ประจำอยู่ในโรงเรียน 695 โรงเรียน ในจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนครู ป.กศ. และจำนวนโรงเรียนในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคการศึกษาที่ 1 และ 12

ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 12		
จังหวัด	จำนวน		จังหวัด	จำนวน	
	โรงเรียน	ครู ป.กศ.		โรงเรียน	ครู ป.กศ.
พระนครศรีอยุธยา	40	59	ฉะเชิงเทรา	73	94
ชลบุรี	52	122	ชลบุรี	86	132
นนทบุรี	28	35	ระยอง	28	46
สมุทรปราการ	56	67	จันทบุรี	51	70
ปทุมธานี	68	97	ตราด	27	33
นครปฐม	32	61	นครนายก	46	76
สมุทรสาคร	24	40	ปราจีนบุรี	84	102
รวม	300	481	รวม	395	553

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามฉบับ ก. จำนวน 174 ฉบับ และแบบสอบถามฉบับ ข. จำนวน 174 ฉบับ

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือจากกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ในการส่งแบบสอบถามไปยังผู้ตอบแบบสอบถาม โดยทางกองกลางจะส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังศึกษาธิการอำเภอ เพื่อจะได้แจกจ่ายไปตามโรงเรียนต่าง ๆ หลังจากตอบแล้วจะส่งแบบสอบถามกลับมาที่กองกลาง จำนวนแบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไปมีทั้งสิ้น 2,068 ฉบับ เป็นแบบสอบถามฉบับ ก. 1,034 ฉบับ และฉบับ ข. 1,034 ฉบับ

× ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 584 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบสอบถาม ฉบับ ก. 292 ฉบับ และฉบับ ข. 292 ฉบับ หลังจากนั้นได้คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ตามความมุ่งหมายและขอบข่ายของการวิจัย ซึ่งเหลือแบบสอบถามที่กองการ 348 ฉบับ เป็น ฉบับ ก. 174 ฉบับ และฉบับ ข. 174 ฉบับ

๔. การจัดกระทำกับข้อมูล

1. กำหนดคะแนนของความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความรู้ความสามารถในวิชาต่าง ๆ และการปฏิบัติงานในโรงเรียน เป็นระดับคะแนน ดังนี้

1.1 ดีมาก	กำหนดให้คะแนน 5 คะแนน
1.2 ดี	กำหนดให้คะแนน 4 คะแนน
1.3 ปานกลางหรือพอใช้	กำหนดให้คะแนน 3 คะแนน
1.4 ยังไม่พอใช้	กำหนดให้คะแนน 2 คะแนน
1.5 ใช้ไม่ได้	กำหนดให้คะแนน 1 คะแนน

2. แแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นประเภทต่าง ๆ ที่จะใช้ในการวิจัย คือ

2.1 ครูใหญ่ แบ่งประเภทออกเป็น

2.1.1 แบ่งตามอายุราชการของครูใหญ่ โดยใช้คามัธยมฐานเป็นหลัก ซึ่งปรากฏผลว่า กลุ่มอายุราชการสูงคือ มีอายุราชการตั้งแต่ 22 - 40 ปี มีจำนวน 89 คน ส่วนกลุ่มอายุราชการต่ำคือ มีอายุราชการตั้งแต่ 2 - 21 ปี มีจำนวน 85 คน

2.1.2 แบ่งตามวุฒิครู ผลที่ได้คือ

กลุ่มอนุปริญญา	67 คน
กลุ่มต่ำกว่าอนุปริญญา	97 คน
กลุ่มที่ไม่มีวุฒิทางครู	10 คน

2.2 ผู้สำเร็จ ป.กศ. แบ่งออกได้ดังนี้

2.2.1 แยกตามเพศ มีเพศชาย 88 คน เพศหญิง 86 คน

2.2.2 แยกตามรุ่นปีการศึกษาที่ผู้สำเร็จ ป.กศ. สำเร็จ ได้แก่ รุ่นปีการศึกษา 2509 จำนวน 71 คน รุ่นปีการศึกษา 2510 จำนวน 55 คน และรุ่นปีการศึกษา 2511 จำนวน 48 คน

2.2.3 แยกตามคะแนนเฉลี่ย โดยกำหนดกลุ่มคะแนนสูงตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 70 ขึ้นไป และกลุ่มคะแนนต่ำตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 30 ลงมา พวกกลุ่มคะแนนสูงมีคะแนนระหว่าง 2.58 - 3.56 มีจำนวน 53 คน ส่วนกลุ่มคะแนนต่ำมีคะแนนระหว่าง 2.00 - 2.33 จำนวน 61 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แจกแจงความถี่คะแนนที่ได้จากความเห็นของครูใหญ่ ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. แล้วหาคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความแปรปรวน (Variance) ในแต่ละรายการต่อไปนี้

- 1.1 ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา
 - 1.1.1 ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน
 - 1.1.2 ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
 - 1.1.3 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน
 - 1.1.4 ความสามารถในการจัดและควบคุมกิจกรรม
 - 1.1.4.1 ความสามารถในการจัดกิจกรรม
 - 1.1.4.2 ความสามารถในการควบคุมกิจกรรม
 - 1.1.5 ความรู้และความสามารถในการวัดผลและการประเมินผล
 - 1.1.6 ความสามารถในการอบรม แนะนำ และการปกครองชั้น
 - 1.1.6.1 ความสามารถในการอบรม
 - 1.1.6.2 ความสามารถในการแนะนำ
 - 1.1.6.3 ความสามารถในการปกครองชั้น
- 1.2 ความรู้และความสามารถในวิชาสามัญ
 - 1.2.1 ความรู้และความเข้าใจในวิชาที่สอน
 - 1.2.2 ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน
- 1.3 ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานโรงเรียน
 - 1.3.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน
 - 1.3.1.1 ความสม่ำเสมอในการปฏิบัติงาน
 - 1.3.1.2 ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
 - 1.3.1.3 ความเอาใจใส่ในการจัดห้องเรียน
 - 1.3.1.4 เอาใจใส่ในงานพิเศษอื่น ๆ
 - 1.3.1.5 การมารวมประชุมครู

1.3.2 มนุษย์สัมพันธ์

1.3.2.1 การวางตัวในหมู่คณะและสังคม

1.3.2.2 การให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่น

1.3.2.3 การสร้างความเชื่อถือและความรักนับถือ
จากชาวบาน

1.3.2.4 การยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น

1.3.2.5 ความสัมพันธ์กับครูในโรงเรียน

1.3.3 ความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู

1.3.3.1 ความรู้ในระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู

1.3.3.2 การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู

1.3.4 ผลการปฏิบัติงานสอน

1.4 บุคลิกภาพทางอาชีพครู

1.4.1 ความกระตือรือร้นทางอาชีพครู

1.4.1.1 การศึกษาค้นหาความรู้เพิ่มเติม

1.4.1.2 ความชวนชววยเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพครู

1.4.2 การรักษากิริยามารยาท และการควบคุมอารมณ์

1.4.2.1 การรักษากิริยามารยาท

1.4.2.2 การควบคุมอารมณ์

1.4.3 ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา

1.4.3.1 ความสามารถในการตัดสินใจ

1.4.3.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา

1.4.4 การแต่งกาย และสุขภาพอนามัย

1.4.4.1 การแต่งกาย

1.4.4.2 สุขภาพอนามัย

1.4.5 ความสามารถในการใช้ภาษาไทย

1.4.6 ความสามารถในการใช้กระดานดำ

1.5 ลักษณะนิสัย

1.5.1 ความขยันหมั่นเพียร

1.5.2 ความคิดริเริ่ม

1.5.3 ความเชื่อมั่นในตนเอง

1.5.4 ความละเอียดรอบคอบ

1.5.5 การตรงต่อเวลา

1.5.6 ความประพฤติ

1.5.7 การมีวสุ่กับอบายมุข

2. แจกแจงความถี่และแนที่ไคจากความเห็นของผู้สำ เร็จ ป.กศ.ต่อความรู้

ที่ไครับการอบรมจากสถานศึกษา แลวหาคาเฉลี่ย (Mean) และคาความแปรปรวน (Variance) ตามรายการต่อไปนี้

2.1 ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษาที่ไครับการอบรม

จากสถานศึกษา

2.1.1 วิธีสอน

2.1.2 จิตวิทยาการศึกษา

2.1.3 การทำและการใช้อุปกรณ์การสอน

2.1.4 การใช้กระดานดำ

2.1.5 การวัดผลการศึกษา

2.1.6 การจัดกิจกรรมในห้องเรียน

2.2 ความรู้ทางวิชาสามัญที่ไครับการอบรมจากสถานศึกษา

2.3 ความรู้ทางวิชาพิเศษที่ไครับการอบรมจากสถานศึกษา

3. เปรียบเทียบความเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิต่างกัน และอายุราชการต่างกัน ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนตามรายการขอ 1.

4. เปรียบเทียบความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีเพศต่างกันและ ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่างกัน โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนตามรายการขอ 1.

5. เปรียบเทียบการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีเพศต่างกันและ ฐานการศึกษาต่างกัน โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน ตามรายการขอ 1.

6. เปรียบเทียบความเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีเพศต่างกัน และฐาน การศึกษาต่างกัน โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน และหาค่าคะแนนเฉลี่ยตาม รายการ ขอ 2.

7. เปรียบเทียบความเห็นของครูใหญ่ และการประเมินค่าตนเองของ ผู้สำเร็จ ป.กศ. โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน และหาค่าเฉลี่ยตามข้อ 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 และ 1.5

8. หาอัตราร้อยละของความเห็นครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. ในหัวข้อต่อไปนี้

8.1 วิชาพิเศษที่ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถในการสอนมากที่สุด และรองลงมาอีก 2 วิชา

8.2 สาเหตุที่ไม่ได้สอนวิชาพิเศษ

8.3 ความรู้ทางวิชาสามัญที่ครูใหญ่ต้องการ

8.4 ความรู้ทางวิชาการศึกษาที่ครูใหญ่ต้องการ

8.5 ความรู้ทางวิชาพิเศษที่ครูใหญ่ต้องการ

8.6 ความรู้เรื่องระเบียบข้อบังคับและการปฏิบัติหน้าที่ครูตามที่ครูใหญ่

ต้องการ

9. หาความถี่ของความเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับ

9.1 สวัสดิการที่ต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือ

9.2 วิชาที่ครู ป.กศ. ต้องการให้มีเพิ่มเติมในสถานศึกษา

9.3 ประสพการณ์ที่ ต้องการ ได้รับการฝึกหัดเพิ่มเติมจากสถานศึกษา

9.4 ความต้องการให้สถานศึกษาช่วยเหลือด้านวิทยากรใหม่ ๆ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลบวกของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. ค่าความแปรปรวน (Variance) ใช้สูตร

$$s^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ s^2 แทน ค่าความแปรปรวน

$\sum X$ แทน ผลบวกของคะแนนทั้งหมด

$(\sum X)^2$ แทน ผลบวกของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

$\sum X^2$ แทน ผลบวกของแต่ละคะแนนยกกำลังสอง

¹Henry E. Garrett, Statistics in Psychology and Education p. 27

²Spiegel, Murray R., Theory and Problem of Statistics
p. 45

3. การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance)

แบบ One Way Classification โดยใช้สูตร

$$SS_t = \sum x^2 - \frac{(\sum x)^2}{N}$$

$$SS_b = \frac{(\sum x_1)^2}{n_1} + \frac{(\sum x_2)^2}{n_2} + \dots + \frac{(\sum x_m)^2}{n_m} - \frac{(\sum x)^2}{N}$$

$$SS_w = SS_t - SS_b$$

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	SS_t	แทน	ผลบวกของกำลังสองของทั้งหมด
	SS_b	แทน	ผลบวกของกำลังสองระหว่างกลุ่ม
	SS_w	แทน	ผลบวกของกำลังสองภายในกลุ่ม
	MS_b	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองภายในกลุ่ม
	n_1, n_2, \dots, n_m	แทน	จำนวนข้อมูลในแต่ละกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด
	F	แทน	สัดส่วนของความแปรปรวน

¹Henry E. Garrett, Statistics in Psychology and Education, pp. 282 - 283.

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ปรากฏผลดังตารางที่จะแสดงดังต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความรู้ความสามารถทางวิชาการศึกษา

รายการ	ครูใหญ่		ผู้สำเร็จ ป.กศ.	
	\bar{X}	S^2	\bar{X}	S^2
1. ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน	3.64	0.5659	3.25	0.4617
2. ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ใดอย่างเหมาะสม	3.37	0.4145	3.61	0.6961
3. ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน	3.45	0.2083	3.39	0.0313
4. ความสามารถในการจัดและควบคุมกิจกรรม	3.50	0.4899	3.44	0.3681
4.1 ความสามารถในการจัดกิจกรรม	3.33	0.4874	3.22	0.2269
4.2 ความสามารถในการควบคุมกิจกรรม	3.67	0.4374	3.65	0.4180
5. ความรู้และความสามารถในการวัดผลกับการประเมินผล	3.51	0.5404	3.56	0.1781
6. ความสามารถในการอบรมแนะแนวและปกครองชั้น	3.52	1.0216	3.69	0.2015
6.1 ความสามารถในการอบรมที่ศีลธรรมและวัฒนธรรม	3.41	0.3354	3.71	0.3413
6.2 ความสามารถในการแนะแนว	3.49	0.9738	3.65	0.4180
6.3 ความสามารถในการปกครองชั้น	3.67	0.6011	3.72	0.0680
7. กุศรโทษทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน	3.06	0.4880	3.15	0.6290

จากตาราง 2 ครูใหญ่มีความคิดเห็นต่อครู ป.กศ. ในเรื่องความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน ความสามารถในการจัดและควบคุมกิจกรรม ความรู้ในการวัดผลและประเมินผล และความสามารถในการแนะแนว อบรม และปกครองชั้นเรียน ส่วนความเห็นเกี่ยวกับเรื่องความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน และการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอนของครูใหญ่ที่มีต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. อยู่ในระดับปานกลาง ความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับการจัดและควบคุมกิจกรรมนั้น ครูใหญ่เห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถในการควบคุมกิจกรรมมากกว่าความสามารถในการจัดกิจกรรม ส่วนในด้านการอบรม แนะแนว และปกครองชั้นเรียนนั้น ครูใหญ่เห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถในด้านการปกครองชั้นเรียนมากที่สุด

ผู้สำเร็จ ป.กศ. ประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ความสามารถในการควบคุมกิจกรรม ความรู้และความสามารถในการวัดผลกับการประเมินผล และความสามารถในการอบรมแนะแนวและปกครองชั้นเรียนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี ส่วนในด้านความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน ความสามารถในการจัดกิจกรรม และการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน ผู้สำเร็จ ป.กศ. ประเมินค่าตนเองอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

จากการเปรียบเทียบผลของการประเมินของครูใหญ่ และของผู้สำเร็จ ป.กศ. เอง ส่วนใหญ่ปรากฏว่าได้ผลใกล้เคียงกัน ยกเว้นหัวข้อต่อไปนี้

ก. ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน ค่าการประเมินผลของครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. สูงกว่าค่าการประเมินผลตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. คือครูใหญ่มีความพอใจในการเตรียมการสอนของผู้สำเร็จ ป.กศ. แลว

ข. ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ผู้สำเร็จ ป.กศ. ประเมินค่าตนเองอยู่ในระดับค่อนข้างดี ส่วนครูใหญ่เห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง

ค. ความสามารถในการแนะนำแก่นักเรียนผู้สำเร็จ ป.กศ. เห็นว่าตนเองมีความสามารถในการแนะนำได้ดีพอสมควร แต่ครูใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ง. ความสามารถในการอบรมศิษย์ธรรมและวัฒนธรรม ผู้สำเร็จ ป.กศ. เห็นว่าตนมีความสามารถค่อนข้างดี แต่ครูใหญ่มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

จากตาราง 2 เป็นที่น่าสังเกตว่าทั้งครูใหญ่และผู้สำเร็จ ป.กศ. ต่างก็ประเมินค่าเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอนต่ำกว่าความสามารถกันอื่น ๆ

ตาราง 3 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความรู้ความสามารถทางวิชาสามัญ

รายการ	ครูใหญ่		ผู้สำเร็จ ป.กศ.	
	\bar{X}	s^2	\bar{X}	s^2
1. ความรู้และความเข้าใจในวิชาที่สอน	3.82	0.3359	3.57	0.1635
2. ความรู้ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.73	0.4237	3.48	0.5344

จากตาราง 3 จะเห็นได้ว่า ครูใหญ่ประเมินผลเกี่ยวกับความรู้ความสามารถทางวิชาสามัญของผู้สำเร็จ ป.กศ. ว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

ส่วนการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี เมื่อพิจารณาจากตารางจะเห็นได้ว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ. ประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาดีกว่าความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน

ตาราง 4 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ
ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับการ
ปฏิบัติงานในโรงเรียน

รายการ	ครูใหญ่		ผู้สำเร็จ ป.กศ.	
	\bar{x}	s^2	\bar{x}	s^2
1. ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน	3.84	0.7837	3.82	0.4597
1.1 ความสม่ำเสมอในการปฏิบัติงาน	3.99	0.1158	3.86	0.3607
1.2 ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	3.80	0.4471	4.01	0.3640
1.3 ความเอาใจใส่ในการจัดห้องเรียน	3.42	0.7652	3.62	0.4434
1.4 ความเอาใจใส่ในงานพิเศษอื่น ๆ	3.48	0.5980	3.58	0.3779
1.5 การมารวมประชุมครู	4.52	0.8578	4.05	0.3640
2. มนุษยสัมพันธ์	3.91	0.6320	3.88	0.5785
2.1 การวางตัวในหมู่คณะและสังคม	3.92	0.8143	3.65	0.4411
2.2 การให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่น	3.88	0.5460	3.89	0.5198
2.3 การสร้างความเชื่อถือจากชาวบ้าน	3.64	0.7525	3.63	0.4882
2.4 การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.02	0.6064	4.09	0.5464
2.5 ความสัมพันธ์กับครูในโรงเรียน	4.10	0.3314	4.16	0.6734
3. ความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ทางอาชีพครู	3.75	0.4921	3.84	0.5234
3.1 ความรู้ในระเบียบข้อบังคับ	3.59	0.5677	3.72	0.6865
3.2 การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ	3.92	0.3981	3.97	0.3340
4. ผลปฏิบัติงานสอน	3.74	0.4673	3.41	0.0634

จากตาราง 4 ครูใหญ่มีความเห็นต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี โดยเฉพาะหัวข้อการมาร่วมประชุมครู ครูใหญ่มีความเห็นว่าคุณสำเร็จ ป.กศ. ให้ความร่วมมือดีมาก คือมีคะแนนเฉลี่ยถึง 4.52

ส่วนการประเมินผลตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. ปรากฏผลว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความเห็นว่าตนมีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานของโรงเรียน มีมนุษยสัมพันธ์ และความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของครูคอนขางดี ส่วนผลการปฏิบัติงานสอนปานกลาง และจะเห็นได้ว่า จากค่าความแปรปรวนของความเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับการปฏิบัติงานสอนนั้น แสดงให้เห็นถึงความเห็นที่สอดคล้องกันของผู้สำเร็จ ป.กศ.

ค่าการประเมินผลของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. ใกล้เคียงกันทุกหัวข้อ นอกจากเรื่องผลการปฏิบัติงานสอน ค่าการประเมินผลของครูใหญ่ดีกว่าค่าการประเมินตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ.

ตาราง 5 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับลักษณะนิสัยบางประการ

รายการ	ครูใหญ่		ผู้สำเร็จ ป.กศ.	
	\bar{x}	s^2	\bar{x}	s^2
1. ความขยันหมั่นเพียร	3.89	0.3117	3.66	0.4277
2. ความคิดริเริ่ม	3.34	0.3930	3.53	0.4125
3. ความเชื่อมั่นในตนเอง	3.81	0.4898	3.98	0.5719
4. ความละเอียดรอบคอบ	3.64	0.3810	3.69	0.5736
5. การตรงต่อเวลา	4.06	0.5863	3.98	0.5544
6. ความประพฤติ	4.21	0.5985	-	-
7. การมีวามสุ่มกับอธิบายมุข	4.72	1.0043	-	-

จากตาราง 5 ครูใหญ่มีความคิดเห็นว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความขยันหมั่นเพียร มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความละเอียดรอบคอบค่อนข้างดี ครูใหญ่เห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความประพฤติดี และตรงต่อเวลาดี การมีว่สุมกับอธิบายมุขมีน้อย ส่วนความคิดริเริ่มของผู้สำเร็จ ป.กศ. มีปานกลาง

ผู้สำเร็จ ป.กศ. ประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับลักษณะนิสัยต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี และใกล้เคียงกับค่าการประเมินผลของครูใหญ่ ในเรื่องความประพฤติ และการมีว่สุมกับอธิบายมุข ผู้สำเร็จ ป.กศ. ไม่ต้องประเมินค่าของตนเอง

ตาราง 6 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับบุคลิกภาพทางอาชีพครู

รายการ	ครูใหญ่		ผู้สำเร็จ ป.กศ.	
	\bar{x}	s^2	\bar{x}	s^2
1. ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	3.87	0.6082	3.67	0.4027
2. ความสามารถในการใช้กระดานดำ	3.69	0.8190	3.49	0.4247
3. ความกระตือรือร้นในอาชีพครู	3.83	0.6868	3.72	0.6544
3.1 การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	3.78	0.5911	3.48	0.5344
3.2 ความขวนขวายในการศึกษาต่อ	3.89	0.7791	3.97	0.6581
4. ความสามารถในการตัดตัดสินใจและแก้ปัญหา	3.50	0.3890	3.53	0.3269
4.1 ความสามารถในการตัดตัดสินใจ	3.61	0.0994	3.41	0.4241
4.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา	3.38	0.6543	3.64	0.5908
5. การแต่งกายและสุขภาพอนามัย	4.16	0.5369	3.75	0.3321
5.1 การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย	4.23	0.7850	3.74	0.1235
5.2 สุขภาพแข็งแรง	4.09	0.2815	3.77	0.5422

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการ	ครูใหญ่		ผู้สำเร็จ ป.กศ.	
	\bar{x}	s^2	\bar{x}	s^2
6. มารยาทและการควบคุมอารมณ์	4.00	0.5014	3.67	0.3516
6.1 การรักษากิริยามารยาท	4.13	0.3928	3.75	0.3952
6.2 การควบคุมอารมณ์	3.87	0.5793	3.59	0.2960

จากตาราง 6 ครูใหญ่มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย ความสามารถในการใช้กระดานดำ ความกระตือรือร้นในอาชีพครู ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี ส่วนด้านการแต่งกาย สุขภาพอนามัย และกิริยามารยาทของผู้สำเร็จ ป.กศ. ครูใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ผู้สำเร็จ ป.กศ. ประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาไทย ความกระตือรือร้นในอาชีพครู ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา การแต่งกาย สุขภาพ กิริยามารยาทและการควบคุมอารมณ์ ค่อนข้างดี ส่วนความสามารถในการใช้กระดานดำ ผู้สำเร็จ ป.กศ. ประเมินค่าตนเองในเกณฑ์ปานกลาง

เมื่อเปรียบเทียบค่าการประเมินผลระหว่างครูใหญ่ และผู้สำเร็จ ป.กศ. จะเห็นว่าแตกต่างกันบ้าง ส่วนมากค่าการประเมินผลของครูใหญ่จะมากกว่าการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. ประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับความขวนขวายในการศึกษาต่อสูงที่สุด และมีค่ามากกว่าค่าของครูใหญ่ด้วย

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาอบรมจากสถานศึกษา

รายการ	ผู้สำเร็จ ป.กศ.	
	\bar{x}	s^2
1. ความรู้ทางวิชาสามัญ	3.83	0.5154
2. ความรู้ทางวิชาการศึกษา	3.63	0.9167
2.1 วิธีสอน	3.70	0.7830
2.2 จิตวิทยาการศึกษา	3.74	0.7620
2.3 การทำและการใช้อุปกรณ์การสอน	3.43	2.0385
2.4 การใช้กระดานดำ	3.45	0.8499
2.5 การวัดผลการศึกษา	3.67	0.6262
2.6 การจัดกิจกรรมในห้องเรียน	3.53	0.6784
3. ความรู้ทางวิชาชีพ	3.72	0.9665

จากตาราง 7 ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความเห็นว่าได้รับความรู้ทางวิชาสามัญ วิชาการศึกษา และวิชาชีพ มาจากสถานศึกษาในเกณฑ์ค่อนข้างมาก แต่จะเห็นว่าในเรื่องความรู้ทางวิชาการศึกษาที่ได้รับนั้น ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความเห็นว่าได้รับความรู้ทางจิตวิทยาการศึกษามากที่สุด ส่วนการทำและการใช้อุปกรณ์การสอนมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นดังกล่าวแล้ว ความคิดเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับการทำและการใช้อุปกรณ์การสอนที่ได้รับจากสถานศึกษามีค่าความแปรปรวนสูงถึง 2.0385 แสดงว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความเห็นในเรื่องนี้แตกต่างกันออกไป

ตาราง 8 แสดงความสามารถในการสอนวิชาพิเศษของผู้สำเร็จ ป.กศ. โดยการหา
 ค่าร้อยละ

วิชาพิเศษ	จำนวนครู ป.กศ.	ร้อยละ
1. ศิลปศึกษา	84	21.27
2. บรรณารักษ์	5	1.27
3. หัตถศึกษา	54	13.67
4. คหกรรมศาสตร์	7	1.77
5. พละนามัย	91	23.04
6. คนตรี	28	7.09
7. นาฏศิลป์	22	5.57
8. ลูกเสือ - อนุชาชาค	65	16.45
9. เกษตรกรรม	26	6.58
10. ไม่ได้สอน	13	3.29
รวม	395	100

จากตาราง 8 ครูใหญ่มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถในการสอนวิชาพละนามัยมากที่สุด คือคิดเป็นร้อยละ 23.04 รองลงมาได้แก่วิชาศิลปศึกษา ลูกเสือหรืออนุชาชาค หัตถศึกษา คนตรี เกษตรกรรม นาฏศิลป์ คหกรรมศาสตร์ และบรรณารักษ์ ตามลำดับ ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถในการวิชาบรรณารักษ์น้อยที่สุด คือคิดเป็นร้อยละ 1.27 ส่วนผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่ไม่ได้สอนวิชาพิเศษคิดเป็นร้อยละ 3.29 สาเหตุที่ไม่ได้สอนวิชาพิเศษเพราะผู้สำเร็จ ป.กศ. มีงานสอนมากอยู่แล้ว เหตุผลอื่นที่พบอีกคือ เพราะผู้สำเร็จ ป.กศ. บางคนไม่มีความสามารถในการสอนวิชาพิเศษเลย

ตาราง 9 แสดงอันดับความสามารถในการสอนวิชาพิเศษของผู้สำเร็จ ป.กศ.

วิชาพิเศษ	อันดับ 1		อันดับ 2		อันดับ 3	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ศิลปศึกษา	43	27.40	35	24.14	26	18.98
2. บรรณารักษ์	3	1.89	0	-	5	3.65
3. ทัศนศึกษา	17	10.69	31	21.38	17	12.40
4. คหกรรมศาสตร์	0	-	4	2.76	8	5.84
5. พละนาฏย	47	29.56	36	24.83	22	16.06
6. คนตรี	8	5.03	10	6.89	18	13.14
7. นาฏศิลป์	9	5.66	5	3.45	1	.73
8. ลูกเสือ - อนุชาชาค	22	13.84	17	11.72	24	17.52
9. เกษตรกรรม	10	6.29	7	4.83	16	11.68

จากตาราง 9 ครูใหญ่มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถในการสอนวิชาพละนาฏยเป็นอันดับหนึ่ง ที่รองลงไปที่วิชาศิลปศึกษา ลูกเสือ - อนุชาชาค ทัศนศึกษา เกษตรกรรม นาฏศิลป์ คนตรี บรรณารักษ์ และคหกรรมศาสตร์ ตามลำดับ

ตารางที่จะแสดงต่อไปนี้เป็นการแสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. โดยแยกตามลักษณะบางประการของครูใหญ่และผู้สำเร็จ ป.กศ. ดังต่อไปนี้

ตาราง 10 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นของครูใหญ่แยกตามวุฒิต่างกัน ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

รายการ	คะแนนเฉลี่ย			F
	อนุปริญญา	ต่ำกว่า อนุปริญญา	ไม่มี วุฒิศู	
1. ความรู้ความสามารถทางวิชาการศึกษา				
1.1 ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน	3.50	3.57	3.50	0.2348
1.2 ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบ ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	3.44	3.32	3.50	0.3829
1.3 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน	3.58	3.36	3.40	0.5140
1.4 ความสามารถในการจัดและควบคุม กิจกรรม	3.57	3.41	3.70	1.2380
1.5 ความรู้และความสามารถในการวัดผล กับการประเมินผล	3.65	3.41	3.70	1.6419
1.6 ความสามารถในการอบรม แนะนำ และปกครองชั้น	3.69	3.51	3.76	1.8821
1.7 การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็น ประโยชน์ต่อการสอน	3.12	3.02	3.10	0.4128
2. ความรู้ความสามารถทางวิชาสามัญ				
2.1 ความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชา ที่สอน	3.94	3.74	3.70	1.4535
2.2 ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.91	3.58	3.60	2.8491

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการ	คะแนนเฉลี่ย			F
	อนุประญา	ต่ำกว่า อนุประญา	ไม่มี วุฒิครู	
3. ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ในโรงเรียน				
3.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน	3.92	3.57	3.80	3.1024*
3.2 มนุษยสัมพันธ์	4.02	3.83	4.02	1.7532
3.3 ความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับในอาชีพครู	3.99	3.57	3.90	3.6215*
3.4 ผลปฏิบัติงานสอน	3.94	3.63	3.60	2.4817
4. คุณลักษณะทางอาชีพครู				
4.1 ความกระตือรือร้นในอาชีพครู	3.95	3.76	3.95	1.7523
4.2 ความสามารถในการตัดสินใจและ แก้ปัญหา	3.93	3.39	3.55	5.4670*
4.3 มารยาทและการควบคุมอารมณ์	4.08	3.90	4.35	4.1289*
4.4 การแต่งกายและสุขภาพอนามัย	3.94	4.05	4.15	1.3489
4.5 ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	4.13	3.75	3.80	2.0246
4.6 ความสามารถในการใช้กระดานดำ	3.08	3.64	3.70	0.9533
5. ลักษณะนิสัยบางประการ				
5.1 ความขยันหมั่นเพียร	3.92	3.73	3.90	1.4118
5.2 ความคิดริเริ่ม	3.35	3.28	3.30	0.5829
5.3 ความเชื่อมั่นในตนเอง	3.97	3.73	3.70	1.6344
5.4 ความละเอียดรอบคอบ	3.82	3.52	3.80	2.5188

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการ	คะแนนเฉลี่ย			F
	อนุปริญา	ต่ำกว่า อนุปริญา	ไม่มี วุฒิกู	
5.5 การตรงต่อเวลา	4.21	3.99	4.20	2.7302
5.6 ความประพฤติ	4.31	4.10	4.20	1.0531
5.7 การมีส่วนร่วมกับอธิบาย	4.82	4.74	4.90	0.9970

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 $F(2, 171) = 3.06$

จากตาราง 10 แสดงว่า ครูใหญ่ที่มีวุฒิทางครูต่างกัน มีความเห็นต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนของผู้สำเร็จ ป.กศ. อยู่ในระดับที่ไม่ต่างกัน โดยเฉพาะในหัวข้อเกี่ยวกับความรู้ความสามารถทางวิชาการศึกษา และลักษณะนิสัยบางประการของครู จะเห็นได้ว่าครูใหญ่ทั้งสามกลุ่มมีความเห็นต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. ในระดับใกล้เคียงกัน

ส่วนในเรื่องความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญของผู้สำเร็จ ป.กศ. นั้นปรากฏผลว่า ครูใหญ่ที่มีวุฒิต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบในหน้าที่การงานและความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของผู้สำเร็จ ป.กศ. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่าประเมินค่าสูงกว่าครูใหญ่ที่มีวุฒิสูงกว่าอนุปริญาและครูใหญ่ที่ไม่มีวุฒิทางครู

ครูใหญ่ที่มีวุฒิต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพทางอาชีพครูของผู้สำเร็จ ป.กศ. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในหัวข้อเรื่องความสามารถในการตัดสินใจและการแก้ปัญหา โดยครูใหญ่กลุ่มที่มีวุฒิต่ำกว่าอนุปริญาที่มีความเห็นในระดับที่ต่ำกว่าครูใหญ่วุฒิต่ำกว่าอนุปริญาและไม่มีวุฒิทางครู ส่วนครูใหญ่กลุ่มที่ไม่มีวุฒิทางครู มีความเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีมารยาทและการควบคุมอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่าครูใหญ่วุฒิต่ำกว่าอนุปริญาและต่ำกว่าอนุปริญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ในเรื่องเกี่ยวกับความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. โดยแยกกลุ่มตามวุฒิทางครูของครูใหญ่นั้น กลุ่มครูใหญ่ที่ไม่มีวุฒิทางครูมีจำนวนน้อย คือมีจำนวนเพียง 10 คน จากจำนวนครูใหญ่ทั้งหมด 174 คน)

ตาราง 11 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นของครูใหญ่ที่มีอายุราชการต่างกันต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	อายุราชการน้อย	อายุราชการมาก	
1. ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา			
1.1 ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน	3.57	3.67	1.0045
1.2 ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ใ้ได้อย่างเหมาะสม	3.45	3.39	0.8133
1.3 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน	3.74	3.41	10.4210*
1.4 ความสามารถในการจัดและควบคุมกิจกรรม	3.51	3.46	0.5034
1.5 ความรู้ความสามารถในการวัดผลกับการประเมินผล	3.56	3.50	0.7410
1.6 ความสามารถในการอบรม แนะนำและปกครองชั้น	3.58	3.61	0.5211
1.7 การใช้ทรัพยากรในห้องเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน	3.00	3.06	3.3342
2. ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ			
2.1 ความรู้และความเข้าใจในวิชาที่สอน	3.85	3.76	1.1566
2.2 ความแม่นยำในวิชาที่สอน	3.83	3.72	0.9988
3. ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานโรงเรียน			
3.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน	3.94	3.74	4.0561*
3.2 มนุษยสัมพันธ์	4.03	3.85	3.0078

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	อายุ ราชการน้อย	อายุ ราชการมาก	
3.3 ความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ในอาชีพครู	3.85	3.67	2.8524
3.4 ผลการปฏิบัติงานสอน	3.78	3.78	0.0029
4. บุคลิกภาพทางอาชีพครู			
4.1 ความกระตือรือร้นในอาชีพครู	3.62	3.51	1.7705
4.2 มารยาทและการควบคุมอารมณ์	3.98	4.02	0.8049
4.3 ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา	3.58	3.45	1.0811
4.4 การแต่งกายและสุขภาพอนามัย	4.26	4.10	1.9224
4.5 ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	3.98	3.82	1.9341
4.6 ความสามารถในการใช้กระดานดำ	3.74	3.68	0.7952
5. ลักษณะนิสัยบางประการ			
5.1 ความขยันหมั่นเพียร	3.94	3.91	0.2060
5.2 ความคิดริเริ่ม	3.41	3.44	0.0172
5.3 ความเชื่อมั่นในตนเอง	3.89	3.74	2.0018
5.4 ความละเอียดรอบคอบ	3.68	3.66	0.0844
5.5 การตรงต่อเวลา	4.10	3.94	3.4556
5.6 ความประพฤติ	4.27	4.10	6.8874*
5.7 การมีวามสุ่มกับขบถายมุข	4.78	4.84	0.5362

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 $F(1,172) = 3.91$

จากตาราง 11 ครูใหญ่ที่มีอายุราชการต่างกันมีความเห็นต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนของผู้สำเร็จ ป.กศ. ใกล้เคียงกันเป็นส่วนใหญ่ ส่วนรายละเอียดที่ครูใหญ่ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีดังนี้

1. ครูใหญ่ที่มีอายุราชการน้อยเห็นว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอนในเกณฑ์ดีกว่าความเห็นของครูใหญ่ที่มีอายุราชการมาก
2. ครูใหญ่ที่มีอายุราชการน้อยเห็นว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานดีกว่าความเห็นของครูใหญ่ที่มีอายุราชการมาก
3. ครูใหญ่ที่มีอายุราชการน้อยเห็นว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความประพฤตินในเกณฑ์ดีกว่าความเห็นของครูใหญ่ที่มีอายุราชการมาก

ตาราง 12 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีเพศต่างกันเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	ชาย	หญิง	
1. ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา			
1.1 ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน	3.64	3.64	0.0331
1.2 ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	3.37	3.36	0.0526
1.3 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน	3.47	3.42	0.5883
1.4 ความสามารถในการจัดและควบคุมกิจกรรม	3.51	3.53	0.1070
1.5 ความรู้และความสามารถในการวัดผลและประเมินผล	3.50	3.50	0.0153
1.6 ความสามารถในการอบรม แนะนำและปกครองชั้น	3.62	3.41	4.1067*
1.7 ความสามารถในการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน	3.06	3.04	0.4334

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	ชาย	หญิง	
2. ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ			
2.1 ความรู้และความเข้าใจในวิชาที่สอน	3.88	3.74	3.1477
2.2 ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.79	3.70	2.6966
3. ความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงเรียน			
3.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน	3.85	3.82	0.6311
3.2 มนุษยสัมพันธ์	3.96	3.86	2.3994
3.3 ความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู	3.75	3.74	0.0241
3.4 ผลการปฏิบัติงานสอน	3.69	3.78	1.4082
4. บุคลิกภาพทางอาชีพครู			
4.1 ความกระตือรือร้นในอาชีพครู	3.89	3.77	1.7347
4.2 มารยาทและการควบคุมอารมณ์	3.96	4.04	3.4480
4.3 ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา	3.56	3.41	3.1805
4.4 การแต่งกายและสุขภาพอนามัย	4.12	4.19	1.0425
4.5 ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	3.85	3.89	0.9984
4.6 ความสามารถในการใช้กระดานดำ	3.68	3.71	0.6667
5. ลักษณะนิสัยบางประการ			
5.1 ความขยันหมั่นเพียร	3.82	3.95	3.4606
5.2 ความศรัทธา	3.44	3.22	6.5176*
5.3 ความเชื่อมั่นในตนเอง	3.87	3.74	2.0113

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	ชาย	หญิง	
5.4 ความละเอียดครบรอบ	3.71	3.57	2.9778
5.5 การตรงต่อเวลา	4.08	4.03	0.5008
5.6 การมีส่วนร่วมกับอบายมุข	4.73	4.71	0.3144
5.7 ความประพฤติ	4.16	4.25	3.9464*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 $F(1,172) = 3.91$

จากตาราง 12 แสดงว่า ครูใหญ่มีความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชาย และเพศหญิง ว่ามีผลการปฏิบัติงานใกล้เคียงกัน นอกจากรายละเอียดที่กล่าวต่อไปนี้

1. ความสามารถในการอบรม แนะนำ และปกครองชั้น ครูใหญ่มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชายมีความสามารถในการอบรม แนะนำ และปกครองชั้น ในเกณฑ์ที่ดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ความคิดริเริ่ม ครูใหญ่เห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชาย มีความคิดริเริ่ม ดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ความประพฤติ ครูใหญ่เห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศหญิง มีลักษณะนิสัยและความประพฤติอยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็น
ของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกัน เกี่ยวกับ
การปฏิบัติงานในโรงเรียน

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	กลุ่ม คะแนนสูง	กลุ่ม คะแนนต่ำ	
1. ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา			
1.1 ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน	3.75	3.74	0.0910
1.2 ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	3.37	3.39	0.0415
1.3 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน	3.37	3.51	4.2553*
1.4 ความสามารถในการจัดและควบคุมกิจกรรม	3.50	3.50	0.0110
1.5 ความสามารถในการวัดผลและประเมินผล	3.42	3.66	6.5211*
1.6 ความสามารถในการแนะนำ อบรม และ ปกครองชั้น	3.56	3.68	3.2201
1.7 การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อ การสอน	2.99	3.09	1.4334
2. ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ			
2.1 ความรู้และความเข้าใจในวิชาที่สอน	3.93	3.79	3.8900
2.2 ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.70	3.72	0.6730
3. ความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ในโรงเรียน			
3.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน	3.78	4.09	7.0094*
3.2 มนุษยสัมพันธ์	3.98	3.95	0.8110
3.3 ความรู้และการปฏิบัติตามข้อบังคับในอาชีพครู	3.74	3.79	0.6445
3.4 ผลการปฏิบัติงานสอน	3.64	3.75	2.5041

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	กลุ่ม คะแนนสูง	กลุ่ม คะแนนต่ำ	
4. บุคลิกภาพทางอาชีพครู			
4.1 ความกระตือรือร้นในอาชีพครู	3.90	3.85	2.8344
4.2 มารยาทและการควบคุมอารมณ์	4.05	4.04	0.2409
4.3 ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา	3.48	3.61	3.0046
4.4 การแต่งกายและสุขภาพอนามัย	4.14	4.18	0.6678
4.5 ความสามารถในการใช้กระดานดำ	4.84	3.94	2.3001
4.6 ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	3.61	3.64	0.7155
5. ลักษณะนิสัยบางประการ			
5.1 ความขยันหมั่นเพียร	3.85	3.88	0.3802
5.2 ความคิดริเริ่ม	3.23	3.41	4.0069*
5.3 ความเชื่อมั่นในตนเอง	3.77	3.84	1.5101
5.4 ความละเอียดรอบคอบ	3.54	3.68	4.0992*
5.5 การตรงต่อเวลา	4.14	3.98	3.5002
6.6 ความประพฤติ	4.22	4.17	1.2370
6.7 การมีวสุมในอบายมุข	4.78	4.77	0.0644

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 $F(1, 112)=3.94$

จากตาราง 13 จะเห็นได้ว่าครูใหญ่มีความเห็นว่าคุณสำเร็จ ป.กศ. กลุ่มคะแนนเฉลี่ยสูง และกลุ่มคะแนนเฉลี่ยต่ำ มีความรู้ความสามารถทางวิชาการศึกษา ความสามารถในการปฏิบัติงานในโรงเรียน บุคลิกภาพและลักษณะนิสัยส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์คล้ายกัน ในส่วนที่ต่างกันคือ ความคิดเห็นของครูใหญ่เกี่ยวกับความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน การวัดผลและประเมินผล ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ความคิดริเริ่ม และความละเอียดรอบคอบ ความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงอยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่าความเห็นต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. กลุ่มคะแนนเฉลี่ยต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางต่อไปนี้จะแสดงให้เห็นถึงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าสัดส่วนความแปรปรวนของการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. โดยแยกผู้สำเร็จ ป.กศ. ตามเพศและรุ่นปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าสัดส่วนความแปรปรวนของการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. แยกตามเพศ

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	ชาย	หญิง	
1. ความรู้ความสามารถทางวิชาการศึกษา			
1.1 ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน	3.08	3.31	4.3810*
1.2 ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสม	3.59	3.56	0.7442
1.3 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน	3.39	3.31	2.6023
1.4 ความสามารถในการจัดและควบคุมกิจกรรม	3.48	3.41	1.0056
1.5 ความรู้และความสามารถในการวัดผลกับการประเมินผล	3.51	3.56	0.6934
1.6 ความสามารถในการอบรม แนะนำและปกครองชั้น	3.72	3.65	1.3860
1.7 การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน	3.14	3.18	0.6431

ตาราง 14 (ต่อ)

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	ชาย	หญิง	
2. ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ			
2.1 ความรู้และความเข้าใจในวิชาที่สอน	3.62	3.50	1.8977
2.2 ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.53	3.40	2.9114
3. ความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงเรียน			
3.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน	3.84	3.80	0.5660
3.2 มนุษยสัมพันธ์	3.89	3.85	0.4013
3.3 ความรู้และการปฏิบัติตามข้อบังคับในอาชีพครู	3.86	3.76	1.2799
3.4 ผลการปฏิบัติงานสอน	3.38	3.31	1.0015
4. มุคตภาพทางอาชีพครู			
4.1 ความกระตือรือร้นในอาชีพครู	3.76	3.63	3.1428
4.2 มารยาทและการควบคุมอารมณ์	3.69	3.63	0.7920
4.3 ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา	3.58	3.46	3.1860
4.4 การแต่งกายและสุขภาพอนามัย	3.77	3.69	1.4770
4.5 ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	3.65	3.66	0.0101
5. ลักษณะนิสัยบางประการ			
5.1 ความขยันหมั่นเพียร	3.70	3.62	1.2311
5.2 ความกตริเริ่ม	3.54	3.49	0.9344
5.3 ความเชื่อมั่นในตนเอง	4.08	3.87	4.0772*
5.4 ความละเอียดรอบคอบ	3.68	3.70	0.0065
5.5 การตรงต่อเวลา	3.98	3.96	0.0480

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 $F(1,172) = 3.91$

จากตาราง 14 ผู้สำเร็จ ป.กศ.เพศชายและเพศหญิง ประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ ความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงเรียน และบุคลิกภาพทางอาชีพครูในระดับที่ใกล้เคียงกัน

ส่วนเรื่องความรู้ความสามารถทางวิชาการศึกษา พบว่าผู้สำเร็จ ป.กศ.เพศหญิงประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอนในเกณฑ์ดีกว่าการประเมินค่าตนเองของเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนลักษณะนิสัยบางประการ ผู้สำเร็จ ป.กศ.เพศชายและเพศหญิงประเมินค่าตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเรื่องความเชื่อมั่นในตนเอง โดยผู้สำเร็จ ป.กศ.เพศชายประเมินค่าในเกณฑ์ดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ.เพศหญิง

ตาราง 15 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าสัดส่วนความแปรปรวนของการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. แยกตามรุ่นปีการศึกษาต่าง ๆ ที่สำเร็จ

รายการ	คะแนนเฉลี่ย			F
	รุ่น 2509	รุ่น 2510	รุ่น 2511	
1. ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา				
1.1 ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน	3.24	3.23	3.31	0.4511
1.2 ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	3.73	3.56	3.54	5.4430*
1.3 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน	3.35	3.38	3.29	0.9566
1.4 ความสามารถในการจัดและควบคุมกิจกรรม	3.59	3.58	3.48	1.0034
1.5 ความรู้ความสามารถในการวัดผลและการ ประเมินผล	3.49	3.26	3.44	1.7800
1.6 ความสามารถในการอบรม แนะนำ และ ปกครองชั้น	3.75	3.53	3.66	2.9118
1.7 การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ ต่อการสอน	3.32	3.05	3.10	2.4041

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการ	คะแนนเฉลี่ย			F
	รุ่น 2509	รุ่น 2510	รุ่น 2511	
2. ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ				
2.1 ความรู้และความเข้าใจในวิชาที่สอน	3.60	3.54	3.50	1.3005
2.2 ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.52	3.43	3.35	1.1201
3. ความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ในโรงเรียน				
3.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน	3.82	3.79	3.86	0.6440
3.2 มนุษยสัมพันธ์	3.92	3.80	3.92	0.8384
3.3 ความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ในอาชีพครู	3.98	3.70	3.81	3.4630*
3.4 ผลการปฏิบัติการสอน	3.46	3.38	3.27	2.4000
4. คุณลักษณะทางอาชีพครู				
4.1 ความกระตือรือร้นในอาชีพครู	3.85	3.62	3.65	4.5001*
4.2 มารยาทและการควบคุมอารมณ์	3.69	3.60	3.69	0.4776
4.3 ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา	3.70	3.47	3.45	3.0920*
4.4 การแต่งกายและสุขภาพอนามัย	3.75	3.63	3.88	2.4533
4.5 ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	3.69	3.69	3.56	0.7708
4.6 ความสามารถในการใช้กระดานดำ	3.53	3.45	3.48	0.5934
5. ลักษณะนิสัย				
5.1 ความขยันหมั่นเพียร	3.63	3.61	3.72	0.9338
5.2 ความคิดริเริ่ม	3.52	3.58	3.48	1.2046

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการ	คะแนนเฉลี่ย			F
	ร ร ร	ร ร ร	ร ร ร	
	2509	2510	2511	
5.3 ความเชื่อมั่นในตนเอง	4.07	3.96	3.87	2.0089
5.4 ความละเอียดรอบคอบ	3.76	3.64	3.64	1.6400
5.5 การตรงต่อเวลา	4.04	3.89	4.02	1.8245

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 $F(2, 171) = 3.06$

จากตาราง 15 การประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. รุ่นต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในสถานความรู้ความสามารถทางวิชาการศึกษา เกี่ยวกับความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สถานความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงเรียนเกี่ยวกับความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู และในค่านบุคลิกภาพทางอาชีพครูเกี่ยวกับความกระตือรือร้นในอาชีพครู และความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่นั้น ผู้สำเร็จ ป.กศ. รุ่นที่มีการศึกษาต่าง ๆ กัน ประเมินค่าตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนการปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมา ผู้สำเร็จ ป.กศ. รุ่นต่าง ๆ ประเมินค่าตนเองไม่ต่างกัน

ตาราง 16 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีเพศต่างกัน เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาอบรมจากสถานศึกษา

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	ชาย	หญิง	
1. ความรู้ทางวิชาการศึกษา			
1.1 วิธีสอน	3.63	3.69	0.7349
1.2 จิตวิทยาการศึกษา	3.85	3.61	2.9536
1.3 การทำและการใช้อุปกรณ์การสอน	3.56	3.63	1.3660
1.4 การใช้กระดานดำ	3.42	3.46	0.9518
1.5 การวัดผลการศึกษา	3.73	3.64	1.2054
1.6 การจัดกิจกรรมในห้องเรียน	3.56	3.47	1.4492
2. ความรู้ทางวิชาสามัญ	4.01	3.76	4.5140 *
3. ความรู้ทางวิชาพิเศษ	3.56	3.86	4.0210 *

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 $F(1,172) = 3.91$

จากตาราง 16 ผู้สำเร็จ ป.กศ. ทั้งเพศชายและเพศหญิงประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการศึกษาที่ตนได้รับจากสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

ส่วนการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชายและหญิงเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาสามัญ และความรู้ทางวิชาพิเศษที่ได้รับจากสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าสัดส่วนความแปรปรวนของการประเมินค่า
ตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่างกัน เกี่ยวกับความรู้ที่ได้
รับการอบรมจากสถานศึกษา

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	กลุ่ม คะแนนต่ำ	กลุ่ม คะแนนสูง	
1. ความรู้ทางวิชาการศึกษา			
1.1 วิธีสอน	3.73	3.73	0.0850
1.2 จิตวิทยาการศึกษา	3.77	3.68	0.8421
1.3 การทำและการใช้อุปกรณ์การสอน	3.72	3.68	0.4500
1.4 การใช้กระดานดำ	3.47	3.50	0.2076
1.5 การวัดผลการศึกษา	3.78	3.75	0.3964
1.6 การจัดกิจกรรมในห้องเรียน	3.36	3.31	0.9005
2. ความรู้ทางวิชาสามัญ	3.59	3.98	4.1253*
3. ความรู้ทางวิชาพิเศษ	3.64	3.88	2.9227

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 $F(1,112) = 3.94$

จากตาราง 17 แสดงว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. กลุ่มคะแนนสูง และกลุ่มคะแนนต่ำ
ประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับความรู้ที่ได้อบรมจากสถานศึกษาเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการ
ศึกษาซึ่งมี วิธีสอน จิตวิทยาการศึกษา การทำและการใช้อุปกรณ์การสอน การใช้กระดานดำ
และการจัดกิจกรรมในห้องเรียน และความรู้ทางวิชาพิเศษไม่ต่างกัน

ส่วนในค่านความรู้ทางวิชาสามัญนั้น ผู้สำเร็จ ป.กศ. กลุ่มคะแนนสูงประเมินค่า
ตนเองดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. กลุ่มคะแนนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าสัดส่วนความแปรปรวนของการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. รุ่นปีการศึกษาต่างกันเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากสถานศึกษา

รายการ	คะแนนเฉลี่ย			F
	รุ่น 2509	รุ่น 2510	รุ่น 2511	
1. ความรู้ทางวิชาการศึกษา				
1.1 วิธีสอน	3.57	3.83	3.70	3.1444*
1.2 จิตวิทยาการศึกษา	3.81	3.74	3.58	2.1022
1.3 การทำและการใช้อุปกรณ์การสอน	3.43	3.49	3.77	2.0608
1.4 การใช้กระดานดำ	3.39	3.43	3.60	2.4507
1.5 การวัดผลการศึกษา	3.60	3.74	3.68	0.9350
1.6 การจัดกิจกรรมในห้องเรียน	3.56	3.56	3.45	0.8186
2. ความรู้ทางวิชาสามัญ	3.92	3.72	3.89	1.5403
3. ความรู้ทางวิชาพิเศษ	3.64	3.58	3.96	3.6080*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 $F(2,171) = 3.06$

จากตาราง 18 ผู้สำเร็จ ป.กศ. รุ่น 2509, 2510 และ 2511 ประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการศึกษาในเรื่องวิธีสอน และความรู้ทางวิชาพิเศษที่ได้รับจากสถานศึกษาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนความรู้ทางวิชาการศึกษาเรื่องอื่น ๆ คือ จิตวิทยาการศึกษา การทำและการใช้อุปกรณ์การสอน การใช้กระดานดำ การวัดผลการศึกษา และการจัดกิจกรรมในห้องเรียน รวมทั้งความรู้ทางวิชาพิเศษที่ได้รับจากสถานศึกษาของผู้สำเร็จ ป.กศ. รุ่นต่างกันว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง 19 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นของ
ครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ
ป.กศ. เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	ครูใหญ่	ผู้สำเร็จ ป.กศ.	
1. ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา			
1.1 ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน	3.64	3.25	14.9600*
1.2 ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	3.37	3.61	4.3658*
1.3 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน	3.45	3.39	0.6559
1.4 ความสามารถในการจัดและควบคุมกิจกรรม	3.50	3.44	0.4120
1.5 ความรู้ความสามารถในการวัดผลกับการ ประเมินผล	3.51	3.56	1.0533
1.6 ความสามารถในการแนะแนวและปกครองชั้น	3.52	3.69	2.4667
1.7 การจัดหาทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการ สอน	3.06	3.15	1.1125
2. ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ			
2.1 ความรู้และความเข้าใจในวิชาที่สอน	3.82	3.57	3.6679
2.2 ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.73	3.48	2.4518
3. ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานในโรงเรียน			
3.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน	3.80	4.01	10.5604*
3.2 มนุษยสัมพันธ์	3.91	3.88	0.2403
3.3 ความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับใน อาชีพครู	3.75	3.84	1.7177
3.4 ผลการปฏิบัติงานสอน	3.74	3.41	9.9368*

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	ครูใหญ่	ผู้สำเร็จ ป.กศ.	
4. มุคดิภาพทางอาชีพครู			
4.1 ความกระตือรือร้นในอาชีพครู	3.83	3.72	1.8099
4.2 มารยาทและการควบคุมอารมณ์	4.00	3.67	11.3617*
4.3 ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา	3.50	3.53	0.2566
4.4 การแต่งกายและสุขภาพอนามัย	4.16	3.75	26.1707*
4.5 ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	3.87	3.67	3.1807
4.6 ความสามารถในการใช้กระดานดำ	3.69	3.49	2.9500
5. ลักษณะนิสัยบางประการ			
5.1 ความขยันหมั่นเพียร	3.89	3.66	4.6780*
5.2 ความคิดริเริ่ม	3.34	3.53	3.5463
5.3 ความเชื่อมั่นในตนเอง	3.81	3.98	3.0666
5.4 ความละเอียดรอบคอบ	3.64	3.69	0.7356
5.5 การตรงต่อเวลา	4.06	3.98	1.2314

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 $F(1,346) = 3.86$

จากตาราง 19 ในด้านความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา ครูใหญ่มีความเห็นต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอนดีกว่าการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผู้สำเร็จ ป.กศ. ประเมินค่าตนเองว่ามีความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสมดีกว่าความเห็นจากครูใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาสามัญ ผลจากการประเมินค่าตนเองของ
ผู้สำเร็จ ป.กศ. และจากความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. ไม่แตกต่างกัน

ในด้านความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานในโรงเรียน ผู้สำเร็จ ป.กศ.
ประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับความรับผิดชอบในหน้าที่การงานดีกว่าความเห็นของครูใหญ่
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และครูใหญ่ก็มีความเห็นว่าผลการปฏิบัติงานสอนของผู้สำเร็จ
ป.กศ. ดีกว่าความเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนในด้านเกี่ยวกับบุคลิกภาพทางอาชีพครู ครูใหญ่มีความเห็นเกี่ยวกับมารยาท
และการควบคุมอารมณ์ ตลอดจนการแต่งกายและสุขภาพอนามัยของผู้สำเร็จ ป.กศ. ดี
กว่าการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนในเรื่องลักษณะนิสัยบางประการ ครูใหญ่มีความเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ.
มีความขยันหมั่นเพียรดีกว่าการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ

ผลการค้นคว้าตอนสุดท้ายนี้ จะกล่าวถึงข้อเสนอแนะของครูใหญ่ต่อสถานศึกษา
ฝึกหัดครู เพื่อปรับปรุงความรู้และความสามารถของผู้สำเร็จ ป.กศ. ในด้านต่าง ๆ และ
เป็นข้อเสนอแนะของผู้สำเร็จ ป.กศ. ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู และต่อทางราชการ ผล
ของการค้นคว้ามีดังนี้

ก. ข้อเสนอแนะของครูใหญ่ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู เพื่อปรับปรุงคุณภาพของผู้สำเร็จ
ป.กศ. ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ความรู้ทางวิชาสามัญ

ครูใหญ่ที่มีความเห็นว่าความรู้ทางวิชาสามัญของผู้สำเร็จ ป.กศ. มีคุณภาพดีและ
เพียงพอต่อการสอนในระดับประถมศึกษาแล้ว มีจำนวน 31 คน และมีข้อเสนอแนะเพื่อ
การปรับปรุงความรู้ด้านนี้ให้ดีขึ้น ดังนี้

1.1 สถานศึกษาควรปรับปรุงคุณภาพทางวิชาสามัญ

ของผู้สำเร็จ ป.กศ.

13 คน

1.2 ควรให้ครูสำเร็จ ป.กศ. มีความรู้ในรายวิชาทุก

วิชาของระดับประถมศึกษา

10 คน

- 1.3 ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาของสถานศึกษา เพื่อให้
 ผู้สำเร็จ ป.กศ.สามารถนำไปถ่ายทอดให้เด็กได้จริง ๆ 6 คน
- 1.4 ความรู้ของผู้สำเร็จ ป.กศ.ควรเหมาะสมกับเด็กชนบท 2 คน
2. ความรู้ทางวิชาการศึกษา มีครูใหญ่จำนวน 52 คน ที่มีความเห็นว่าผู้สำเร็จ
 ป.กศ.มีความรู้และความสามารถในการวัดผลนักเรียน และมีความสามารถในการให้
 การแนะแนวแก่เด็กเป็นที่พอใจแล้ว และยังมีข้อเสนอแนะต่าง ๆ อีกดังนี้
- 2.1 สถานศึกษาควรปรับปรุงการฝึกสอนให้มากขึ้นและมีประสิทธิภาพดีขึ้น 19 คน
- 2.2 สถานศึกษาควรเน้นเกี่ยวกับจิตวิทยาการศึกษาให้มากขึ้น 17 คน
- 2.3 ปรับปรุงการวัดผลและการประเมินผล 10 คน
- 2.4 ควรจัดให้มีการสาธิตวิธีสอนที่ดีให้แก่ผู้สำเร็จ ป.กศ. 4 คน
- 2.5 ปรับปรุงผู้สำเร็จ ป.กศ.ให้มีความสามารถในการทำความเข้าใจ
 ถึงเด็กได้ดี 4 คน
3. ความรู้ทางวิชาพิเศษ ครูใหญ่เห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. ควรได้รับการฝึกอบรม
 เพิ่มเติมเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาพิเศษจากสถานศึกษาดังต่อไปนี้
- 3.1 ควรฝึกฝนอบรมให้มีความรู้ทางวิชาพิเศษมากขึ้นทุกวิชา 50 คน
- 3.2 ดนตรีและนาฏศิลป์ 19 คน
- 3.3 พลานามัย 14 คน
- 3.4 ทัศนศึกษา 13 คน
- 3.5 ลูกเสือและอนุภาซาด 10 คน
- 3.6 คหกรรมศาสตร์ 6 คน
4. ความรู้ในระเบียบข้อบังคับของครูและการปฏิบัติหน้าที่ครู ครูใหญ่จำนวน 29 คน
 มีความเห็นว่า ความรู้ในด้านนี้ของผู้สำเร็จ ป.กศ. อยู่ในเกณฑ์แล้ว และครูใหญ่จำนวน
 27 คน ให้ความเห็นว่าคุณครูด้านนี้ของผู้สำเร็จ ป.กศ. อยู่ในเกณฑ์พอใช้ นอกจากนี้
 ยังมีข้อเสนอแนะให้สถานศึกษาทำการปรับปรุง ดังนี้

- 4.1 ควรจัดให้มีการฝึกอบรมให้ทราบถึงระเบียบต่าง ๆ
ของข้าราชการครู 31 คน
- 4.2 สถานศึกษาควรเสนอแนะให้ทราบถึงข้อบังคับต่าง ๆ ของครู 8 คน
5. ประสิทธิภาพที่ควรได้รับการฝึกหัดเพิ่มเติม
- 5.1 ความสามารถในการติดต่อกับบุคคลทั่ว ๆ ไป 12 คน
- 5.2 มีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นริเริ่มและสร้างสรรค์ 9 คน
- 5.3 มีความประพฤติและกิริยามารยาทที่เหมาะสม 7 คน
- 5.4 มีความสามารถในการจัดทัศนศึกษาต่าง ๆ 6 คน
- 5.5 ความอดทน และเสียสละ 5 คน
- 5.6 การทำอุปกรณ์การสอน 4 คน
- 5.7 การใช้ภาษาใดถูกต้องและเหมาะสม 4 คน
- 5.8 ความรับผิดชอบในหน้าที่ 4 คน
6. ขอเสนอแนะอื่น ๆ ต่อสถานศึกษาและทางราชการที่เกี่ยวข้อง
- 6.1 ควรจัดใหญ่เรียน ป.กศ. โดแผนการฝึกภาคปฏิบัติมาก ๆ 7 คน
- 6.2 ฝึกฝนใหญ่เรียน ป.กศ. มีความสามารถในการจัดกิจกรรม
นอกหลักสูตร 7 คน
- 6.3 ปลุกฝังใหญ่เรียน ป.กศ. ให้รู้จักแต่งกาย และประพฤติให้
เหมาะสมกับอาชีพครู 6 คน
- 6.4 สามารถปรับตัวให้เข้ากับชุมชนได้ดี 4 คน
- 6.5 จัดสวัสดิการให้แก่ครู 4 คน
- 6.6 จัดอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้แก่โรงเรียน 4 คน
- 6.7 ใหญ่เรียน ป.กศ. มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการสอน
คนตรีในชั้นประถมศึกษา 2 คน

ข. ข้อเสนอแนะของผู้สำเร็จ ป.กศ. ต่อทางราชการและสถานศึกษาฝึกหัดครู

1. ความต้องการความช่วยเหลือทางค่านิสิตการและบริการจากทางราชการ
 - 1.1 บำบัดทุกข์ 58 คน
 - 1.2 จัดอุปกรณ์การเรียนการสอนต่าง ๆ รวมทั้งโต๊ะ เก้าอี้ และเครื่องกีฬา 24 คน
 - 1.3 จัดบริการค่านพาหนะ หรือเงินค่านพาหนะ 18 คน
 - 1.4 ค่าเช่าบ้าน 13 คน
 - 1.5 นิสิตการด้านโภชนาการ 9 คน
 - 1.6 บริการค่านเงินค่านนิสิตการ โดยเฉพาะค่านรักษาพยาบาล ในห้วงเร็วขึ้น 7 คน
 - 1.7 การจัดตั้งสหกรณ์ครู เพื่อบริการเกี่ยวกับการขืมเงิน 5 คน
 - 1.8 จัดห้องนำสำหรับครู 5 คน
 - 1.9 จัดบริการเรื่องนำประปา ไฟฟ้า และห้องพยาบาล 4 คน
 - 1.10 ควรมีภารโรงประจำโรงเรียน 4 คน
 - 1.11 เพิ่มเงินเดือนครู 2 คน
 - 1.12 ให้อีกษาต่อ 1 คน
2. ความรู้และประสบการณ์ที่ต้องการได้รับการฝึกหัดอบรมเพิ่มเติมจากสถานศึกษา
 - 2.1 ประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนและฝึกการพูดในวาระต่าง ๆ กัน โดยอย่างเหมาะสม 33 คน
 - 2.2 การทำอุปกรณ์การสอน 12 คน
 - 2.3 ความรู้เกี่ยวกับวิชาชั้นรอง คนตรี และนาฏศิลป์ 11 คน
 - 2.4 การจัดทัศนศึกษาให้แก่ักเรียน 10 คน
 - 2.5 การใช้หลักจิตวิทยา 9 คน
 - 2.6 การแนะแนวและการแก้ปัญหาให้แก่ักเรียน 8 คน

2.7	การจัดกิจกรรมในห้องเรียน	6 คน
2.8	การกีฬา และพลานามัย	6 คน
2.9	การเข้าสังคม	5 คน
2.10	หัตถศึกษา	5 คน
2.11	ความสามารถในการอบรมมารยาทและศีลธรรม	4 คน
3.	ผู้สำเร็จ ป.กศ. ต้องการให้สถานศึกษาช่วยเหลือทางวิชาการ ดังนี้	
3.1	จัดอบรมวิธีสอนแบบใหม่	22 คน
3.2	เปิดโอกาสให้ได้ศึกษาต่อมากขึ้น	21 คน
3.3	จัดอบรมหรือแนะนำเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนใหม่ ๆ	16 คน
3.4	จัดทำหนังสือเกี่ยวกับวิทยาการใหม่ ๆ ส่งไปตามโรงเรียน	12 คน
3.5	จัดนิทรรศการ	9 คน
3.6	จัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับความรู้ใหม่ ๆ	7 คน
3.7	จัดแผนบริการให้คำปรึกษาแนะแนวชั้นในสถานศึกษาฝึกหัดครู	6 คน
4.	ความเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับการฝึกสอน	

ผู้สำเร็จ ป.กศ. ทั้งหมดจำนวน 174 คน มีจำนวนถึง 94 คน ที่เห็นว่าได้รับประโยชน์จากการฝึกสอนมาก และมีผู้สำเร็จ ป.กศ. จำนวน 12 คน ที่เห็นว่าได้รับประโยชน์น้อยจากการฝึกสอน ส่วนที่เหลือก็มีความเห็นแตกต่างกันออกไป เช่น การฝึกสอนช่วยให้เกิดความมั่นใจในการสอนดีขึ้น ช่วยให้มีทักษะดีขึ้น ทำให้รู้จักวิธีควบคุมเด็ก เป็นการฝึกการใช้กระดานดำ และช่วยให้ระเบียบการทำงานในหน้าที่ เป็นต้น

สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

สมมุติฐานและความมุ่งหมาย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายและสมมุติฐานของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อทราบความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในโรงเรียน ซึ่งตั้งสมมุติฐานไว้ว่าอยู่ในเกณฑ์ดี
2. เพื่อทราบความเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากสถานศึกษาซึ่งตั้งสมมุติฐานว่าเพียงพอ
3. เพื่อเปรียบเทียบการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. ตามเพศ คะแนนเฉลี่ยและรุ่นปีการศึกษาที่สำเร็จเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ซึ่งตั้งสมมุติฐานไว้ว่าไม่แตกต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบความเห็นของครูใหญ่ตามอายุราชการและวุฒิทางครูต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. ตามเพศ และคะแนนเฉลี่ยต่างกันเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ตั้งสมมุติฐานว่าไม่ต่างกัน
5. เพื่อทราบขอเสนอแนะของครูใหญ่ และผู้สำเร็จ ป.กศ. ต่อสถานศึกษา ฝึกหัดครูและทางราชการที่เกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการ

1. สร้างแบบสอบถาม 2 ฉบับ คือ ฉบับ ก. เป็นแบบสอบถามสำหรับครูใหญ่ เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ ป.กศ. และฉบับ ข. เพื่อให้ผู้สำเร็จ ป.กศ. ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง

2. กำหนดกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการวิจัย 2 กลุ่มคือ
 - 2.1 ผู้สำเร็จ ป.กศ. ในปีการศึกษา 2509, 2510 และ 2511 ที่ทำการสอนอยู่ตามโรงเรียนต่าง ๆ ในภาคการศึกษาที่ 1 และ 12
 - 2.2 ครูใหญ่ที่ประจำอยู่ในโรงเรียนต่าง ๆ ที่ผู้สำเร็จ ป.กศ.ตามข้อ 2.1 สอนอยู่
3. ส่งแบบสอบถามทั้งสองฉบับไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยทางไปรษณีย์
4. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. โดยการหาคาคะแนนเฉลี่ย ค่าความแปรปรวนและค่าสัดส่วนความแปรปรวน

* ผลของการวิจัย

1. ความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ.
 - 1.1 ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา ครูใหญ่ประเมินความสามารถทางวิชาการศึกษาของผู้สำเร็จ ป.กศ.ว่าส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ นอกจากความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน ความสามารถในการจัดกิจกรรม ความสามารถในการแนะแนวและอบรมศิษย์ธรรม และความสามารถในการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถปานกลาง

ผู้สำเร็จ ป.กศ. ประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับความสามารถทางวิชาการศึกษา ส่วนมากอยู่ในเกณฑ์ ส่วนความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน ความสามารถในการจัดกิจกรรม และการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน ผู้สำเร็จ ป.กศ. เห็นว่าตนมีความสามารถปานกลาง
 - 1.2 ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ ครูใหญ่เห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถในเกณฑ์

ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความเห็นว่าตนมีความรู้และความเข้าใจในวิชา
ที่สอนค่อนข้างดี ส่วนความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอนอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานโรงเรียน ผลของการ
ประเมินค่าของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ.
ปรากฏว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน มีมนุษยสัมพันธ์ และมี
ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับครูอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนผลการปฏิบัติงานสอน
ครูใหญ่เห็นว่าดี แต่ผู้สำเร็จ ป.กศ. ประเมินค่าตนเองในเกณฑ์ปานกลาง

1.4 มุคติกภาพทางอาชีพครู

ครูใหญ่มีความเห็นว่ามุคติกภาพส่วนใหญ่ของผู้สำเร็จ ป.กศ. อยู่ใน
เกณฑ์ดี นอกจากความสามารถในการแก้ปัญหาของผู้สำเร็จ ป.กศ. จัดอยู่ในเกณฑ์พอใช้
ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความเห็นว่าตนมีมุคติกภาพทางอาชีพครูในเกณฑ์
ยกเว้นความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

1.5 ลักษณะนิสัยบางประการ ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีลักษณะนิสัยต่าง ๆ คือ
แต่่นิสัยเกี่ยวกับความคิคริเริ่มนั้นอยู่ในเกณฑ์พอใช้

2. ความเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากสถานศึกษา
ผู้สำเร็จ ป.กศ. ได้รับความรู้ทางวิชาการศึกษา วิชาสามัญ และวิชาพิเศษเป็นอย่างดี
นอกจากความสามารถในการทำและใช้อุปกรณ์การสอน และการใช้กระดานดำ ผู้สำเร็จ
ป.กศ. มีความเห็นว่าตนได้รับการฝึกฝนมาในระดับปานกลาง

3. ความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความสามารถในการ
สอนวิชาพิเศษ

ครูใหญ่มีความเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถในการสอนวิชา
พละน่ายมามากที่สุด รองลงไปคือวิชาศิลปศึกษา วิชาลูกเสือและอนุภาซาค และวิชา
หัตถศึกษาตามลำดับ ส่วนวิชาที่มีความสามารถในการสอนน้อยที่สุดคือวิชาบรรณารักษ
และคหกรรมศาสตร์

4. ผลการเปรียบเทียบความเห็นของครูใหญ่ที่มีอายุราชการและวุฒิทางครูต่างกันต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีเพศ และคะแนนเฉลี่ยต่างกัน

4.1 ความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิทางกันต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่ความคิดเห็นไม่ต่างกัน นอกจากนี้

4.1.1 ครูใหญ่ที่ไม่มีวุฒิทางครู และครูใหญ่ที่มีวุฒิปริญญาที่มีความเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานดีกว่าความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่าอนุปริญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.1.2 ครูใหญ่ที่ไม่มีวุฒิทางครูมีความเห็นเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในอาชีพครูดีกว่าความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิปริญญาและต่ำกว่าอนุปริญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.1.3 ครูใหญ่ที่ไม่มีวุฒิทางครูมีความเห็นเกี่ยวกับมารยาทและการควบคุมอารมณ์ของผู้สำเร็จ ป.กศ. ดีกว่าความเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิปริญญาและต่ำกว่าอนุปริญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.1.4 ครูใหญ่ที่มีวุฒิปริญญาที่มีความเห็นเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหาดีกว่าความเห็นของครูใหญ่ที่ไม่มีวุฒิทางครู และที่มีวุฒิต่ำกว่าอนุปริญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ความเห็นของครูใหญ่ที่มีอายุราชการต่างกันต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. ปรากฏผลว่าครูใหญ่ที่มีอายุราชการมาก และครูใหญ่ที่มีอายุราชการน้อย มีความเห็นเกี่ยวกับความรู้ และความสามารถทางวิชาสามัญ และบุคลิกภาพทางอาชีพครูของผู้สำเร็จ ป.กศ. ไม่ต่างกัน แต่มีความเห็นแตกต่างกันในคานต่อไปนี้

4.2.1 คานความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา ครูใหญ่ที่มีอายุราชการน้อย มีความเห็นเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอนดีกว่าความเห็นของครูใหญ่ที่มีอายุราชการมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2.2 ด้านความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงเรียน ครูใหญ่ที่มีอายุราชการน้อยมีความเห็นว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานดีกว่าความเห็นของครูใหญ่ที่มีอายุราชการมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2.3 ครูใหญ่ที่มีอายุราชการน้อยเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความประพฤติดีกว่าความเห็นของครูใหญ่ที่มีอายุราชการมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 ความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศต่างกัน

4.3.1 ครูใหญ่มีความเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. ชายมีความสามารถในการแนะนำอบรม และปกครองชั้นและมีความคิดริเริ่มดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. หญิง

4.3.2 ครูใหญ่มีความเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศหญิงมีความประพฤติดีกว่าชาย

4.3.3 ครูใหญ่มีความเห็นเกี่ยวกับด้านอื่น ๆ ของผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชายและหญิงไม่ต่างกัน

4.4 ความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่างกัน ครูใหญ่มีความเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. กลุ่มคะแนนสูงมีความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน ความสามารถในการวัดผลและประเมินผล ความคิดริเริ่มและความละเอียดรอบคอบดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. กลุ่มคะแนนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ ครูใหญ่มีความเห็นต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. ทั้งสองกลุ่มไม่ต่างกัน

5. ผลการเปรียบเทียบการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ.

5.1 ผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชายและเพศหญิง

5.1.1 ผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศหญิง ประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอนดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนการประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอื่น ๆ ของ
 ผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชายและหญิงไม่ต่างกัน

5.2 ผู้สำเร็จ ป.กศ. รุนต่างกัน

ผู้สำเร็จ ป.กศ. รุนปีการศึกษา 2509 ประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู ความกระตือรือร้นในอาชีพครู และความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหาดีกว่าผลจากการประเมินของอีก 2 รุน

ส่วนการประเมินค่าตนเองในค่านอื่น ๆ ของผู้สำเร็จ ป.กศ. ทั้ง 3
 รุนไม่ต่างกัน

6. ผลของการเปรียบเทียบความเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความรู้ที่
 ได้รับการอบรมจากสถานศึกษา

6.1 เพศต่างกัน ผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชายและเพศหญิงมีความเห็นว่าจะ
 ได้รับความรู้ทางวิชาการศึกษาไม่ต่างกัน

ส่วนความรู้ทางวิชาสามัญ ผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชายมีความเห็นว่าจะ
 ได้รับความรู้ทางวิชาสามัญดีกว่าความเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติ

ผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศหญิงมีความเห็นว่าจะได้รับความรู้ทางวิชาพิเศษ
 ดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6.2 คณะณเฉลี่ยต่างกัน ผู้สำเร็จ ป.กศ. กลุ่มคณะณเฉลี่ยสูง และกลุ่ม
 คณะณเฉลี่ยต่ำมีความเห็นไม่ต่างกันเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการศึกษา และความรู้ทาง
 วิชาพิเศษที่ได้รับจากสถานศึกษา

ผู้สำเร็จ ป.กศ. กลุ่มคณะณเฉลี่ยสูงเห็นว่าตนได้รับความรู้ทางวิชา
 สามัญดีกว่ากลุ่มคณะณเฉลี่ยต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6.3 รุ่นปีการศึกษาต่างกัน

6.3.1 เกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการศึกษา ผู้สำเร็จ ป.กศ.รุ่น 2510 มีความเห็นว่าได้รับความรู้ทางด้านวิธีสอนดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ.รุ่น 2511 และรุ่น 2509 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6.3.2 ผู้สำเร็จ ป.กศ. รุ่น 2511 ประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาชีพที่ได้รับจากสถานศึกษาดีกว่าอีก 2 รุ่น ส่วนความรู้ทางวิชาสามัญที่ผู้สำเร็จ ป.กศ.ทั้ง 3 รุ่นได้รับไม่แตกต่างกัน

7. ผลการเปรียบเทียบความเห็นของครูใหญ่ และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ.

ครูใหญ่และผู้สำเร็จ ป.กศ. ประเมินค่าต่างกันในด้านต่าง ๆ คือความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ผลการปฏิบัติงานสอน มารยาทและการควบคุมอารมณ์ การแต่งกายและสุขภาพอนามัย และความขยันหมั่นเพียร

ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ ครูใหญ่และผู้สำเร็จ ป.กศ. ประเมินค่าไม่ต่างกัน

8. ข้อเสนอแนะของครูใหญ่ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู

8.1 ด้านวิชาสามัญ สถานศึกษาฝึกหัดครูควรปรับปรุงคุณภาพทางวิชาสามัญให้ดีขึ้น โดยจัดหลักสูตรให้นักเรียน ป.กศ.มีความรู้ในรายวิชาทุกวิชาของระดับประถมศึกษา ส่งเสริมให้ครูเรียน ป.กศ.มีความรู้ความสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็กได้อย่างเหมาะสม

8.2 ด้านวิชาการศึกษา สถานศึกษาฝึกหัดครูควรปรับปรุงการฝึกสอนจิตวิทยาการศึกษา การวัดผลและการประเมินผล และเทคนิคในการสอนของนักเรียน ป.กศ.

8.3 ความรู้ทางวิชาชีพพิเศษ ควรจัดให้มีการสอนวิชาชีพพิเศษในสถานศึกษาฝึกหัดครูให้มากขึ้น โดยเฉพาะค่านคนตรี นาฏศิลป์ พละนามัย และหัตถศึกษา เป็นต้น

8.4 ควรอบรมผู้เรียน ป.กศ. ให้เข้าใจและทราบถึงระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของขาราชการครู

8.5 ประสพการณ์อื่น ๆ คือความสามารถในการติดต่อกับบุคคลต่าง ๆ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

9. ขอเสนอแนะของผู้สำเร็จ ป.กศ. ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครูและส่วนราชการ

9.1 ให้ทางราชการจัดสวัสดิการเกี่ยวกับบ้านพักครู จัดอุปกรณ์การเรียนการสอนของโรงเรียนต่าง ๆ ให้เพียงพอ จัดบริการเงินค่าพาหนะ ค่าเช่าบ้าน

9.2 สถานศึกษาฝึกหัดครู ควรฝึกอบรมผู้เรียน ป.กศ. ให้มีความสามารถในการพูดในวาระต่าง ๆ กันได้อย่างเหมาะสม จัดอบรมและสาธิตวิธีสอนใหม่ ๆ ช่วยเผยแพร่ความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ พร้อมทั้งจัดบริการให้คำปรึกษาแนะนำต่าง ๆ

การอภิปรายผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

1. ความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ.

1.1 ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา การที่ครูใหญ่และผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน ความสามารถในการจัดกิจกรรม และความสามารถในการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน อยู่ในเกณฑ์ปานกลางนั้น คงจะเป็นเพราะผู้สำเร็จ ป.กศ. ได้รับความประสบการณ์ต่าง ๆ ดังกล่าวจากสถานศึกษาฝึกหัดครูน้อยเกินไป และผู้สำเร็จ ป.กศ. ได้รับการฝึกฝนในภาคปฏิบัติเกี่ยวกับความสามารถดังกล่าวไม่เพียงพอ

1.2 ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ ผู้สำเร็จ ป.กศ.มีความเห็นว่าตนมีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอนในระดับปานกลางนั้น อาจเนื่องมาจากการที่ผู้สำเร็จ ป.กศ.มีพื้นฐานความรู้ทางวิชาสามัญไม่แม่นยำนัก และขาดการค้นคว้าศึกษา ทบทวนอยู่เสมอ

1.3 ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานโรงเรียน ครูใหญ่มีความเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความเข้าใจในการจัดห้องเรียน และความเอาใจใส่ในงานพิเศษอื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง อาจเป็นเพราะครูใหญ่ได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญในค่านี้น่าจะมีผลต่อการเรียนของเด็กมากก็เป็นได้ จึงมีความต้องการการปรับปรุงให้ดีขึ้น

ส่วนผู้สำเร็จ ป.กศ.ประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานสอนว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลางนั้น อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จ ป.กศ.ได้ตั้งจุดมุ่งหมายและผลของการสอนไว้สูงมากก็เป็นได้ จึงทำให้ผลของการประเมินของผู้สำเร็จ ป.กศ. อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ดีนัก แต่ครูใหญ่กลับเห็นว่าผลการปฏิบัติงานสอนของผู้สำเร็จ ป.กศ. อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดีแล้ว

1.4 บุคลิกภาพทางอาชีพครู ครูใหญ่มีความเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถในการแก้ปัญหาในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเนื่องมาจากการที่ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีประสบการณ์มาไม่เพียงพอหรือขาดการปฏิบัติและฝึกฝนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหามาก่อน ดังนั้นเวลาที่พบกับปัญหาในขณะที่ทำการสอนเลยทำให้ตนไม่สามารถแก้ปัญหาให้ได้ดีเท่าที่ควร

นอกจากนี้ ผู้สำเร็จ ป.กศ.ยังมีความเห็นว่าตนมีความสามารถในการตัดสินใจ ความสามารถในการใช้กระดานดำ และมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งคงจะเป็นเพราะได้รับการฝึกฝนมาน้อย ส่วนในด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมคงจะเป็นเพราะต้องปฏิบัติงานในโรงเรียนมาก และอาจจะเนื่องมาจากการขาดแคลนอุปกรณ์ที่จะใช้ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

1.5 คำนลักษณะนิสัยบางประการ การที่ครูใหญ่เห็นว่าความคิดริเริ่มของผู้สำเร็จ ป.กศ. อยู่ในเกณฑ์ปานกลางนั้น อาจเป็นเพราะครูใหญ่ต้องการผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาก ๆ เพื่อจะโคช่วยกันปรับปรุงโรงเรียนให้ก้าวหน้า จึงทำการประเมินค่าผู้สำเร็จ ป.กศ. อยู่ในระดับปานกลาง

2. ความเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากสถานศึกษา ผู้สำเร็จ ป.กศ. ส่วนมากก็มีความเห็นว่าความรู้ด้านอื่น ๆ ที่ตนได้รับมานั้นก็แล้ว นอกจากความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการทำและใช้อุปกรณ์การสอน และการใช้กระดาษคำแทนที่ผู้สำเร็จ ป.กศ. เห็นว่าได้รับการฝึกฝนมาจากสถานศึกษาน้อยเกินไป

3. ความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความสามารถในการสอนวิชาพิเศษ การที่ครูใหญ่มีความเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถในการสอนวิชาพลาสมาและศิลปศึกษามากที่สุด อาจเป็นเพราะวิชาทั้งสองนี้เป็นวิชาบังคับที่จำเป็นต้องสอนในชั้นประถมศึกษา เมื่อมีการสอนมากเลยทำให้ความสามารถในการสอนดีขึ้นด้วย ส่วนวิชาบรรณารักษะและคหกรรมศาสตร์นั้นไม่มีในหลักสูตรชั้นประถมศึกษา จึงทำให้ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถในด้านนี้น้อย

4. ความเห็นของครูใหญ่ (ตามอายุราชการและวุฒิทางครู) ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. (ตามเพศและคะแนนเฉลี่ย)

4.1 การที่ครูใหญ่ที่ไม่มีวุฒิทางครูมีความเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน มีความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับครู และมีมารยาทและการควบคุมอารมณ์ในเกณฑ์ที่ดีกว่าความเห็นของครูใหญ่อีกสองกลุ่มนั้น อาจเป็นเพราะครูใหญ่ที่มีวุฒิทางครูได้รับการศึกษาอบรมมากกว่าเลยตั้งจุดมุ่งหมายของการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของผู้สำเร็จ ป.กศ. ไว้สูงกว่าของครูใหญ่ที่ไม่มีวุฒิทางครู

ส่วนครูใหญ่วุฒิตอนปริญญามีความเห็นว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหาดีกว่าความเห็นของครูใหญ่ที่ไม่มีวุฒิทางครู และที่มีวุฒิต่ำกว่าอนุปริญญา อาจเป็นเพราะครูใหญ่วุฒิตอนปริญญาหวังผลจากความสามารถในคานนี้ของผู้สำเร็จ ป.กศ. น้อยกว่าของครูใหญ่อีก 2 กลุ่ม

4.2 ครูใหญ่ที่มีอายุราชการน้อยมีความเห็นว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ.มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน และความประพฤติดีกว่าความเห็นของครูใหญ่ที่มีอายุราชการมาก อาจเป็นเพราะครูใหญ่ที่มีอายุราชการน้อยยังมีประสบการณ์ไม่มากนัก ดังนั้นจึงหวังผลจากการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ ป.กศ. น้อยกว่าครูใหญ่ที่มีอายุราชการมาก

4.3 ครูใหญ่มีความเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ.เพศชายมีความสามารถในการอบรมแนะแนว ปกครองชั้น และความคิดริเริ่มดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ.เพศหญิง ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้สำเร็จ ป.กศ.เพศชายมีความสามารถด้านการปกครองมากกว่าเพศหญิงอยู่แล้ว และผู้สำเร็จ ป.กศ.เพศชายอาจมีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ มากกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ.เพศหญิง

ส่วนในด้านความประพฤติ ครูใหญ่มีความเห็นว่าผู้สำเร็จ ป.กศ.เพศหญิงมีความประพฤติดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ.เพศชาย ซึ่งคงจะเป็นเพราะลักษณะทางเพศของหญิงมักเป็นผู้ที่ประพฤติและปฏิบัติตามระเบียบแต่โดยดี และมีจะปกครองง่ายกว่าเพศชาย

4.4 ครูใหญ่มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ.กลุ่มคะแนนเฉลี่ยสูง มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน มีความสามารถในการวัดผลและประเมินผล มีความคิดริเริ่มและมีความละเอียดรอบคอบดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ.กลุ่มคะแนนเฉลี่ยต่ำนั้น คงจะเนื่องมาจากผู้สำเร็จ ป.กศ.กลุ่มคะแนนเฉลี่ยสูง มีความสามารถดีกว่ากลุ่มคะแนนเฉลี่ยต่ำอยู่แล้ว และคงจะมีความมั่นใจในการแสดงออกซึ่งความคิดและการกระทำดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ.กลุ่มคะแนนเฉลี่ยต่ำ

5. การประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ.

5.1 แยกตามเพศของผู้สำเร็จ ป.กศ. ผู้สำเร็จ ป.กศ.เพศหญิงประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอนดีกว่าเพศชาย อาจเป็นเพราะเพศหญิงมีความขยันหมั่นเพียร และอุทิศเวลามากกว่าเพศชาย

ส่วนผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชายเห็นว่ามี ความเชื่อมั่นในตนเองดีกว่า เพศหญิงนั้นน่าจะเป็นจริง เพราะเพศชายส่วนมากมักจะต้องมีลักษณะเป็นผู้นำ และเชื่อมั่นในตนเองมากกว่าเพศหญิงอยู่แล้ว ทั้งนี้ เนื่องจากการได้รับการฝึกอบรมมักเป็นไปตามลักษณะดังกล่าว

5.2 ผู้สำเร็จ ป.กศ. รุ่น 2509 ประเมินค่าตนเองเกี่ยวกับการใช้ชีวิต สอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู ความกระตือรือร้นในอาชีพครู และความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหาดีกว่า ความเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. รุ่นปี 2510 และ 2511 ซึ่งน่าจะเป็นความจริง เพราะผู้สำเร็จ ป.กศ. รุ่นปี 2509 มีประสบการณ์มากกว่ารุ่นอื่น ๆ จึงทำให้มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ตลอดจนความกระตือรือร้นดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. รุ่นอื่น ๆ

6. ความเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากสถานศึกษาฝึกหัดครู

6.1 ผู้สำเร็จ ป.กศ. ชายเห็นว่าตนได้รับความรู้ทางวิชาสามัญดีกว่าเพศหญิง อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศหญิงตั้งความหวังเกี่ยวกับความรู้ที่จะได้รับไว้สูงกว่าเพศชาย ส่วนผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศหญิงเห็นว่าได้รับความรู้ทางวิชาพิเศษดีกว่าเพศชาย อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศหญิงมีความสนใจที่จะรับการฝึกฝนเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาพิเศษมากกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. เพศชาย

6.2 ผู้สำเร็จ ป.กศ. กลุ่มคะแนนเฉลี่ยสูงมีความเห็นว่าตนได้รับความรู้ทางวิชาสามัญดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. กลุ่มคะแนนเฉลี่ยต่ำ ซึ่งน่าจะเป็นความจริงเพราะผู้สำเร็จ ป.กศ. กลุ่มคะแนนเฉลี่ยสูงประสบผลสำเร็จเกี่ยวกับการศึกษาทางวิชาการมากกว่าพวกกลุ่มคะแนนเฉลี่ยต่ำ

6.3 ผู้สำเร็จ ป.กศ. รุ่นปีการศึกษา 2511 มีความเห็นว่าได้รับความรู้ทางวิชาพิเศษดีกว่าผู้สำเร็จ ป.กศ. รุ่น 2509 และ 2510 นั้นอาจเป็นเพราะทางสถานศึกษาฝึกหัดครูได้ปรับปรุงวิธีการฝึกอบรมความรู้ทางวิชาพิเศษจนได้ผลดีขึ้นกว่าเดิม

๗. ความเห็นของครูใหญ่ และการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ.
 การที่ครูใหญ่ประเมินค่าเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ คือ ความเอา
 ใจใส่ในการเตรียมการสอน ผลการปฏิบัติงานสอน มารยาทและการควบคุมอารมณ์
 การแต่งกายและสุขภาพอนามัย และความขยันหมั่นเพียรของผู้สำเร็จ ป.กศ. ดีกว่า
 การประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. นั้นอาจเป็นเพราะผู้สำเร็จ ป.กศ. หวังผล
 ไว้มาก และต้องการให้ผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ ดังกล่าวดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ดังนั้น ใน
 การประเมินค่าออกมาจึงมีค่าต่ำกว่าค่าการประเมินของครูใหญ่

ข้อเสนอแนะ

1. สถานศึกษาฝึกหัดครูควรปรับปรุงหลักสูตรเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ให้
 กว้างขึ้น เพื่อให้ผู้เรียน ป.กศ. จะได้มีความรู้ความสามารถในรายวิชาต่าง ๆ อย่าง
 พอเพียงในการสอนระดับประถมศึกษา
2. สถานศึกษาฝึกหัดครู ควรปรับปรุงเกี่ยวกับความรู้ความสามารถทางวิชา
 การศึกษาที่จัดสอนให้แก่ผู้เรียน ป.กศ. โดยเน้นให้ผู้เรียน ป.กศ. ได้รับการฝึกฝน
 เกี่ยวกับความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ความสามารถ
 ในการจัดกิจกรรม ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา ตลอดจนการรู้จักใช้
 ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน เพราะสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีความสำคัญ
 ต่อการสอนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจากการวิจัยก็ปรากฏผลว่าทั้งครูใหญ่ และผู้สำเร็จ ป.กศ.
 ยังไม่พอใจในความสามารถต่าง ๆ เหล่านี้เท่าที่ควร
3. สถานศึกษาฝึกหัดครูควรปรับปรุงให้มีการจัดการสอนวิชาพิเศษให้แก่ผู้เรียน
 ป.กศ. อย่างกว้างขวาง และควรฝึกฝนอบรมใหญ่ผู้เรียน ป.กศ. มีความสามารถในวิชา
 พิเศษต่าง ๆ อย่างแท้จริง วิชาพิเศษที่ควรได้รับการพิจารณามากคือ พลานามัย
 ศิลปะศึกษา ชีวร้อง นาฏศิลป์ ทัศนศึกษา และเกษตรกรรม

4. ทางราชการควรจัดสวัสดิการให้แก่ครู ป.กศ.ให้ดีขึ้นในด้านต่าง ๆ คือ บำนาญพักครู อุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ค่าเช่าบ้าน ค่าพาหนะในการเดินทาง และจัดนำประปา ไฟฟ้า รวมทั้งห้องพยาบาลขึ้นในโรงเรียน

5. สถานศึกษาฝึกหัดครูควรฝึกอบรมผู้เรียน ป.กศ.ให้มีความสามารถในการเป็นผู้นำในท้องถิ่นชนบท และสามารถเข้าสมาคมกับบุคคลต่าง ๆ ในท้องถิ่นได้อย่างดี

6. สถานศึกษาฝึกหัดครูควรมีการติดต่อกับผู้สำเร็จการศึกษายูเสมอ พร้อมทั้งจัดบริการผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแนะนำในปัญหาต่าง ๆ

7. สถานศึกษาฝึกหัดครูควรจัดทำวารสารเกี่ยวกับการให้ความรู้ทางวิชาสามัญ และวิชาชีพใหม่ ๆ ส่งไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ที่ผู้สำเร็จการศึกษาประจำอยู่ เพื่อเป็นการช่วยส่งเสริมความรู้ความสามารถทางอาชีพครูให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา

8. สถานศึกษาฝึกหัดครูควรจัดให้มีการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษายูเสมอ เพื่อจะได้นำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรและคุณภาพของสถานศึกษาฝึกหัดครู

ขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ในการวิจัยติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ควรเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาทุกแห่งที่จะต้องวิจัยอย่างละเอียดในทุกด้านและทุกระดับ และควรจัดทำต่อเนื่องกัน เพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ดีขึ้น

บรรณานุกรม

ก.ส.ส. "ตัวกำหนดที่สำคัญ ๆ ที่คุณภาพของการประถมศึกษา" ประถมศึกษา ปีที่ 21
ฉบับที่ 12 กรกฎาคม 2513

บุญเจือ อองคประดิษฐ์ ประวัติโรงเรียนฝึกหัดครู โรงพิมพ์คุรุสภา

บุญชม ไชยโกษี "วิทยานิพนธ์การส่งเสริมการศึกษาระหว่างประจำการ" เอกสารพิเศษ
ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2512

พนัส หันนาคินทร์ "ข้อเสนอแนะในการบริหารงานของสถาบันผลิตครู" วิทยานิพนธ์
มยุรี จารุปาน "การประเมินความสูญเสียผู้มีความสามารถที่จะเรียนในชั้นการศึกษา
ระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ระหว่างปี 2512 - 2519" วารสาร
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม -
ธันวาคม 2512

ลัดดา ประเสริฐกุล "การติดตามพิจารณาผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ป.กศ.สูง
รุ่นที่ 1 และ 2" วารสารวิจัยทางการศึกษา เล่มที่ 2 ฉบับที่ 1
มกราคม - เมษายน 2507

วิทยา นาทอง "การสำรวจปัญหาของครูใหม่ในโรงเรียนรัฐบาล" รายชื่อวิทยานิพนธ์
และบทความปริทัศน์นิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2505 - 2509 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วนิดา นิลดคม, ม.ล.ศุภ ชุมสาย และ สวัสดิ์ ประทุมราช การสำรวจภาวะผู้สำเร็จ
ปริญญาตรีวิชาการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2497 - 2503 วิทยาลัยวิชา
การศึกษาประสานมิตร 2505 118 หน้า

ศึกษาธิการ, กระทรวง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ. 2508
โรงพิมพ์การศาสนา 57 หน้า

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมการฝึกหัดครู เรื่องนารูของกรมการฝึกหัดครู พ.ศ.2511

... "ข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมประชุมทางวิชาการ เรื่องครูกับเสถียรภาพของประเทศ "
ศูนย์ศึกษา ปีที่ 16 ฉบับที่ 12 ธันวาคม 2512

Appel, Robert Leonard, "An Evaluation of the Secondary Teacher Education Program at North Park College Based Upon a Follow-up Study and the Academic Record of the Secondary Teacher Graduates," Dissertation Abstract A, 28:1321, 1967

Cadenhead, Albert Kenneth "A Study of a Selected Group of Teacher Education Graduates from Lagrange College, with Implications for Teacher Education at Lagrange College," Dissertation Abstracts, 25:3989, 1965

Garrett, Henry E., Statistics in Psychology and Education, New York, 1958, 487 pp.

Harmon, Richard Prescott, "An Evaluation of the Teacher Education Program of the School of Education of Long Island University (L.I.U.)", Dissertation Abstract A, 27:2084, 1967

Peppard, Joanne Eleanor, "An Evaluation of Elementary Education Curriculum at Illinois State University," Dissertation Abstracts, 28: 520, 1967

Ratana Tanboontek "Analysis of College Teachers' Conceptions of Goals," For the Degree of Doctor of Education in Teachers Colleges, Columbia University 1967

Reed, Helen Miriam, "An Appraisal of Selected Aspects of the Undergraduates Teacher Education Program for Secondary School Teachers at the University of Kentucky" Dissertation Abstracts, 17: 312, 1957

Spegel, Murray R., Theory and Problem of Statistics, Schaum Publishing Co., New York, 1961, 359 pp.

ภาคผนวก ก.

(สำเนา)

ที่ ศธ. ๐๒๐๑/๒๕๑๓

กระทรวงศึกษาธิการ

๒๒ มกราคม ๒๕๑๓

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ศึกษาธิการอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม ฯ จำนวน ของ

เนื่องจากนิสิตปริญญาโท สาขาอุดมศึกษาและการฝึกหัดครู วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร จำนวน ๘ คน จะทำการวิจัยเรื่อง "การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๐๙ - ๒๕๑๑ ในโรงเรียน
ประถมศึกษาทั่วประเทศ"

กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ผลของการวิจัยของคณะนิสิตฯ ดังกล่าว
จะอำนวยประโยชน์ต่อการศึกษาของชาติเป็นอย่างมาก จึงสนับสนุนและให้ความร่วมมือ

เพื่อให้การวิจัยเรื่องนี้ดำเนินไปโดยสะดวก จำเป็นเหลือเกินที่จะต้องอาศัยความ
ร่วมมือจากท่านด้วย ฉะนั้น จึงเรียนขอความร่วมมือมายังท่าน เพื่อให้ได้โปรด

๑. แจกแบบสอบถามที่ส่งมาพร้อมหนังสือนี้ ให้แก่ครูใหญ่โรงเรียนต่าง ๆ ในอำเภอ
ของท่าน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการขอแบบสอบถามนั้น ๆ แล้ว

๒. แล้วยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้ออกขอความเสร็จแล้วจากครูใหญ่ต่าง ๆ ส่ง
กลับคืนไปยังหัวหน้ากองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๑๓
หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้.

ขอแสดงความนับถือ

สาโรช บัวศรี

(นายสาโรช บัวศรี)

รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กองกลาง

สำนักงานปลัดกระทรวง

ภาคผนวก ข.

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

22 มกราคม 2513

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ครูใหญ่โรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม ฉบับ ก. จำนวน ฉบับ และฉบับ ข. จำนวน ฉบับ

เนื่องด้วยคณะนิสิตปริญญาโท วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร จำนวน 8 คน มีความประสงค์จะทำการวิจัย เรื่อง "การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จประกาศนียบัตร วิชาการศึกษา (ป.กศ.) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2509 - 2511 ในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ" ในการทำการวิจัยเรื่องนี้ จะต้องขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู ป.กศ. ที่อยู่ใต้มงคัมบัญชาของท่าน ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. 2.
3. 4.
5. 6.

สำหรับแบบสอบถามฉบับ ก. ให้ท่านเป็นผู้ตอบทั้งหมด โดยพิจารณาจากการปฏิบัติงานของครู ป.กศ. ตามรายชื่อข้างบนนี้ทีละคน คนละ 1 ฉบับ และฉบับ ข. ให้ครู ป.กศ. เหล่านี้เป็นผู้ตอบ คนละ 1 ฉบับ เช่นเดียวกัน

สำหรับขอเท็จจริงในแบบสอบถามที่ท่านตอบนั้น จะนำไปใช้ในการทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น ไม่เกี่ยวข้องกับผลการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด และจะเก็บแบบสอบถามไว้เป็นความลับ ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เมื่อตอบเรียบร้อยแล้ว กรุณารวบรวมแบบสอบถามทั้งฉบับ ก. และฉบับ ข. ทั้งหมดคืนให้ศึกษานิเทศก์อำเภอ เพื่อจะได้นำส่งกลับไปยังคณะผู้ทำการวิจัยต่อไป

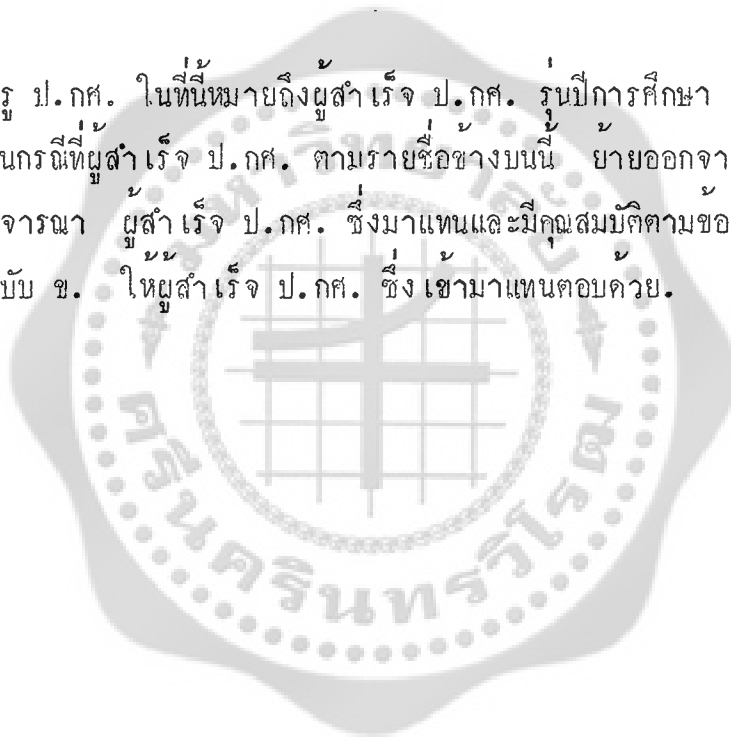
หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาส
นี้ด้วย.

ขอแสดงความนับถือ

คณะผู้วิจัย

หมายเหตุ

1. ครู ป.กศ. ในที่นี้หมายถึงผู้สำเร็จ ป.กศ. รอบปีการศึกษา 2509 - 2510 - 2511
2. ในกรณีทีผู้สำเร็จ ป.กศ. ตามรายชื่อข้างบนนี้ ย้ายออกจากโรงเรียนนี้ไปก็ให้พิจารณา ผู้สำเร็จ ป.กศ. ซึ่งมาแทนและมีคุณสมบัติตามข้อ 1 แล้วนำมาแบบสอบถามฉบับ ข. ให้ผู้สำเร็จ ป.กศ. ซึ่ง เขามาแทนตอบด้วย.

ภาคผนวก ค.

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

22 มกราคม 2513

เรื่อง ขอลงความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

เนื่องด้วยคณะนิติปรัชญาโท วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร จำนวน 8 คน มีความประสงค์จะทำการวิจัยเรื่อง "การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จประกาศนียบัตร วิชาการศึกษา (ป.กศ.) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2509 - 2511 ในโรงเรียนประถมศึกษา ทั่วประเทศ" ในการทำการวิจัยเรื่องนี้จะต้องขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของท่าน

สำหรับขอเท็จจริงในแบบสอบถามนี้ จะนำไปใช้ในการทำวิทยุงานพิเศษ เท่านั้น ไม่มีผล ต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด และจะเก็บแบบสอบถามนี้ไว้ เป็นความลับ ขอให้ท่านโปรด ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เมื่อท่านตอบแบบสอบถาม เรียบร้อยแล้ว ให้นำแบบสอบถาม ส่งที่ครูใหญ่ เพื่อครูใหญ่จะได้นำรวบรวมส่งอำเภอและส่งต่อไปยังคณะผู้ทำการวิจัยต่อไป

หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย.

ขอแสดงความนับถือ

คณะผู้วิจัย

- หมายเหตุ
1. โปรดอย่าลืมกรอก ปี พ.ศ. และ ปีการศึกษา ที่ท่านจบ ป.กศ. ในแบบสอบถามด้วย
 2. ส่งแบบสอบถามที่ท่านตอบเสร็จแล้วไปที่ครูใหญ่ โดยกระดาศจดหมายแผ่นนี้ ท่านก็งออกได้

แบบสอบถาม ฉบับ ก.

ตอนที่ 1

แบบบันทึกส่วนตัวตอบแบบสอบถาม

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง () หรือกาเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ชื่อโรงเรียน ประเภทโรงเรียน

..... ประชาบาล (กรมสามัญ)

..... ประชาบาล (องค์การบริหารส่วนจังหวัด)

..... อนุบาล

ตำบล อำเภอ จังหวัด

2. เพศ อายุ ปี อายุราชการ ปี

สภาพสมรส โสด สมรส แยกกันอยู่ หย่า หม้าย

3. วุฒิปัจจุบัน

ก. วุฒิสามัญ ได้มาโดยวิธีใด ?

ป.4 เรียนจากโรงเรียนตามปกติ

ป.7 หรือ ม.3 เรียนจากโรงเรียนกวดวิชา

ม.ศ.3 หรือ ม.6 เรียนด้วยตนเองแล้วสมัครสอบ

ม.ศ.5 หรือ ม.8

ข. วุฒิต่างครู ได้มาโดยวิธีใด ?

ครู ป. ป.ป. เรียนจากสถานศึกษาตาม เวลาปกติ

พ.กศ. พ.ป. เรียนจากสถานศึกษา เฉพาะภาคค่ำ

ป.กศ. ป.กศ.สูง เรียนจากสถานศึกษาภาคฤดูร้อน

พ.ม. ป.ม. จากการอบรม

ปริญญา อื่น (ระบุ) เรียนด้วยตนเองแล้วสมัครสอบ

ค. วุฒิตื่น ๆ ได้มาโดยวิธีใด ?

4. ในระหว่างที่ท่านรับราชการอยู่ท่าน เคยได้รับการอบรมพิเศษหรือไม่

เคย

ไม่เคย

ขอให้ท่านพิจารณาครู ป.กศ. ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาของท่าน เพื่อตอบแบบสอบถามนี้ โปรดตอบตามความเห็นและความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน คำตอบของท่านจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่นำไป เปิด เผยให้ผู้อื่นทราบ

ตอนที่ 2

ในการพิจารณานั้น เมื่อท่าน เห็นว่าคุณครูมีลักษณะ และคุณสมบัติขนาดใดในแต่ละข้อ ก็โปรดการอยตรวจสอบ (✓) ลงในช่องที่บอกขนาดของคุณสมบัตินั้น

	ใช้ไม่ได้ เลย	ยังไม่ พอใช้	ปานกลาง หรือพอใช้	ดี	ดีมาก
1. ผลการปฏิบัติงานสอน					
2. ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน					
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา					
4. การใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ใดอย่างเหมาะสม					
5. การจัดกิจกรรมในห้องเรียน					
6. การปกครองชั้น					
7. ความสามารถในการแนะนำ					
8. ความสามารถในการควบคุมดูแลนักเรียน ทำกิจกรรมต่าง ๆ					
9. ความสามารถในการวัดผลและประเมินผล					
10. การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย					

	ใช้ไม่ได้เลย	ยังไม่พอใช้	ปานกลางหรือพอใช้	ดี	ดีมาก
11. การใช้ภาษาไทย					
12. การสำรวจและการควบคุมอารมณ์					
13. การเขียนกระดานดำ					
14. กิริยามารยาท					
15. สุขภาพอนามัย					
16. ความสามารถในการตัดสินใจ					
17. ความสม่ำเสมอในการปฏิบัติงาน					
18. ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย					
19. การปฏิบัติตามระเบียบที่ราชการกำหนด					
20. ความประพฤติ					
21. การวางตัวในหมู่คณะและในสังคม					
22. ความรู้และความเข้าใจในวิชาที่สอน					

	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	มากพอใช้	มาก
23. การศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม					
24. ความแม่นยำในเนื้อหาวิชา					
25. ความเข้าใจได้ในการเตรียมการสอน					
26. ความเข้าใจได้ในการจัดห้องเรียน					
27. ความขยันหมั่นเพียร					
28. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					

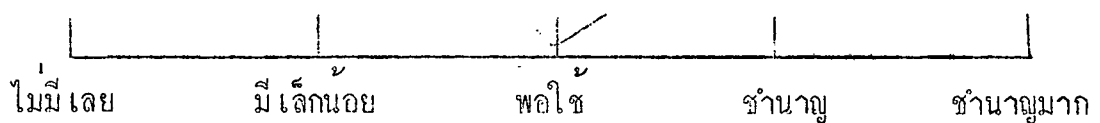
	น้อย มาก	น้อย	ปานกลาง	มาก พอใช้	มาก
29. ความร่วมมือกับบุคคลอื่น					
30. ความเอาใจใส่ในหน้าที่พิเศษอื่น ๆ					
31. ความเชื่อมั่นในตนเอง					
32. ความละเอียดรอบคอบ					
33. ความชวนช่วยในการศึกษาต่อ					
34. การตรงต่อเวลา					
35. การสร้างความเชื่อมั่น และความรักนับถือ จากชาวบ้าน					
36. ความรู้ในระเบียบงาน เกี่ยวกับหน้าที่ครู					

ในแต่ละข้อต่อไปนี้ โปรดการอยตรตรวจสอบ () ลงบนเส้น ที่บอกขนาดของคุณสมบัตินั้น ๆ

ตัวอย่าง ท่านมีความสามารถในทางดนตรี เพียงใด
ท่านมีความสามารถในทางดนตรี เพียงใด

ถ้าท่านมีความสามารถทางดนตรี พอใช้ ก็การอยตรตรวจสอบ () ลงบนเส้น ดังนี้

37. ความรู้และความสามารถที่จะอบรมศีลธรรมและวัฒนธรรมแก่นักเรียน

ไม่มี มีเล็กน้อย มีพอสมควร มีค่อนข้างมาก มีมาก

38. ความพยายามใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาเป็นประโยชน์ต่อการสอน

ไม่เคยทำเลย ทำบ้างเล็กน้อย ทำพอประมาณ ทำอยู่บ่อย ทำทุกโอกาสทุกครั้ง

39. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ไม่ยอมรับฟังเลย ยอมรับฟังเล็กน้อย ยอมรับฟังบ้าง ยอมรับฟังพอใช้ ยอมรับฟังดีมาก

40. การมาร่วมประชุมคณะครู

ไม่มาเลย มาน้อย มาพอใช้ มามาก มาทุกครั้ง

41. ความสัมพันธ์กับครูในโรงเรียน

ไม่ดีเลย ไม่ใคร่ดี พอใช้ ดี ดีมาก

42. การมีว่ลุมกับอบายมุข

เคยเป็นประจำ เคยบ่อย เคยพอประมาณ เคยบ้างเล็กน้อย ไม่เคยเลยหรือไม่ปรากฏ

ตอนที่ 3

โปรดพิจารณาผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ ป.กศ. คนนี้ โดยการตรวจสอบ (✓)
ลงในช่อง ที่แสดงคุณสมบัตินั้น ๆ

1. ครู ป.กศ. คนนี้ มีความสามารถในการสอนวิชาพิเศษอะไรบ้าง (อาจตอบได้มากกว่า
1 วิชา)

☐ เกษตรกรรม	☐ พละนามัย
☐ ศิลปศึกษา	☐ คนตรี
☐ บรรณารักษ์	☐ นาฏศิลป์
☐ ทัศนศึกษา	☐ ลูกเสือหรืออเนกภาษา
☐ คหกรรมศาสตร์	☐ ไม่มีความสามารถในการสอนวิชาพิเศษเลย

2. ท่านเห็นวาทครู ป.กศ. คนนี้ มีความสามารถในการสอนวิชาพิเศษอะไรมากที่สุด และรอง ๆ
ลงไป กำกับหมายเลข 1, 2 และ 3 ลงในช่อง ตามลำดับสัถ 3 อันดับ
หมายเลข 1 หมายถึงความสามารถในการสอนวิชานั้นมากที่สุด
หมายเลข 2 และ 3 หมายถึงมีความสามารถในการสอนวิชานั้นรอง ๆ ลงไปตามลำดับ

☐ เกษตรกรรม	☐ พละนามัย
☐ ศิลปศึกษา	☐ คนตรี
☐ บรรณารักษ์	☐ นาฏศิลป์
☐ ทัศนศึกษา	☐ ลูกเสือหรืออเนกภาษา
☐ คหกรรมศาสตร์	

3. ถ้าครู ป.กศ. คนนี้ ไม่เคยสอนวิชาพิเศษเลย ทั้งนี้เป็นเพราะ

มีครูสอนวิชาพิเศษประจำอยู่แล้ว

ครู ป.กศ. คนนี้ มีงานสอนมาก

ครู ป.กศ. คนนี้ มีงานอื่น (นอกจากงานสอน) มาก

ไม่มีวิชาพิเศษเหล่านี้ จัดสอนในโรงเรียน

ครู ป.กศ. คนนี้ ไม่มีความสามารถในการสอนวิชาพิเศษ

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 4

ขอเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงคุณภาพของผู้สำเร็จ ป.กศ. ในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

ก. ความรู้ในวิชาที่สอน

ข. ความรู้ความเข้าใจและความสามารถนำไปใช้เกี่ยวกับวิชาการศึกษา (เช่น วิธีสอน, จิตวิทยาการศึกษา, การวัดผล, การแนะแนว, ฯลฯ)

ค. ความรู้และความสามารถเกี่ยวกับวิชาพิเศษ

ง. ความรู้ในระเบียบข้อบังคับและหน้าที่ปฏิบัติของครู

.....

.....

.....

จ. ประสบการณ์ที่ควรได้รับการฝึกหัดเพิ่มเติมอีกสำหรับอาชีพครู เมื่อกำลังศึกษาในสถานศึกษา
ฝึกหัดครู

1.

2.

3.

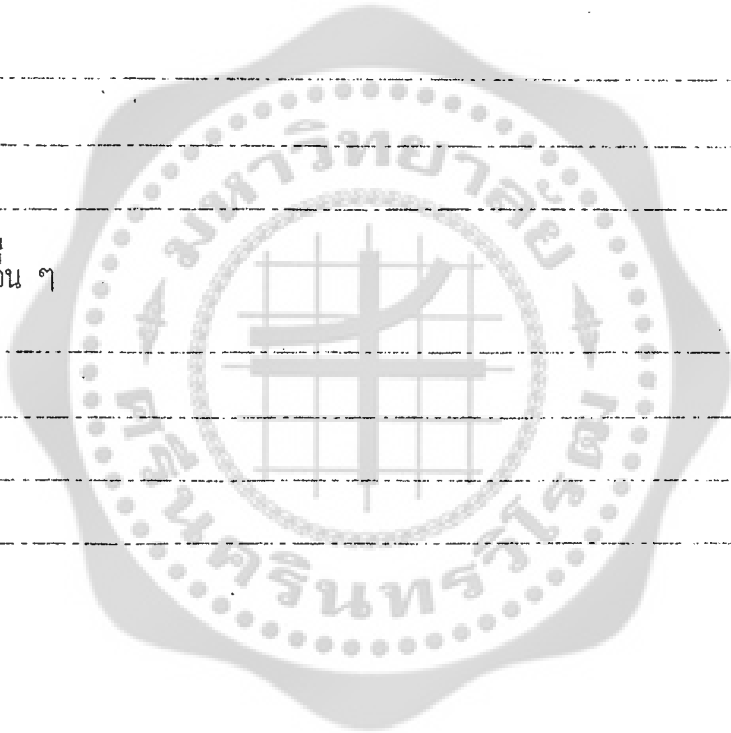
ฉ. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1.

2.

3.

4.

แบบสอบถาม ฉบับ ข.

ตอนที่ 1

แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่างและกาเครื่องหมาย ลงในช่อง ต่อไปนี้

- ชื่อโรงเรียนที่สอน อำเภอ จังหวัด
- เพศ อายุ ปี (เต็ม)
- สถานภาพสมรส โสด สมรส แยกกันอยู่ หย่า หม้าย
- สำเร็จ ป.กศ. เมื่อ พ.ศ. หรือปีการศึกษา
- จากสถานศึกษาฝึกหัดครู
ได้คะแนนเฉลี่ยตลอด ๒ ปี วุฒิต่างครุปัจจุบัน
- ภูมิลำเนาเดิมจังหวัด (ที่เกิด)
ที่อยู่ปัจจุบันจังหวัด
- ระยะทางจากที่พักมายังโรงเรียนประมาณ กิโลเมตร
เดินทางมาโรงเรียนโดย เป็นเวลานาน ชั่วโมง นาที
- ลักษณะที่พัก บ้านตนเอง บ้านพักครู บ้านญาติ บ้านเช่า
 หอพัก อื่น ๆ (ระบุ
- จำนวนชั่วโมง ที่สอนในรอบสัปดาห์ ชั่วโมง (โดยเฉลี่ย)
- วิชาสามัญที่ท่านสอนในโรงเรียน (อาจตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
 คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา
 ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภูมิศาสตร์
 ประวัติศาสตร์ สุขศึกษา หน้าที่พลเมือง-ศีลธรรม
 ไม่ได้สอน

10. วิชาพิเศษที่ท่านสอนในโรงเรียน (อาจตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

☐ เกษตร	☐ ศิลปศึกษา	☐ หัตถศึกษา	☐ ชีบร้อง
☐ คนตรี - นาฏศิลป์	☐ พลาณามัย	☐ ดูกเสือ	☐ อนุภาษาศ
☐ กหกรรมศาสตร์	☐ ไม่ได้อสอน	☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)	

11. ท่านสอนชั้นประถมศึกษาที่ หรือ ชั้นอนุบาล

12. ท่านปฏิบัติงานของโรงเรียนในตำแหน่งหน้าที่ (อาจตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

☐ ทำการสอน (ประจำชั้น)	☐ ทำการสอน (ไม่ประจำห้อง)
☐ ทำหน้าที่ฝ่ายธุรการ	☐ ผู้ช่วยหรือรักษาการแทนครูใหญ่
☐ เป็นครูผู้ปกครอง หรือ ผู้ช่วย	☐ กิจกรรมอื่น ๆ (ระบุ.....)

13. ท่านปฏิบัติงานพิเศษที่มีหน้าที่โดยตรง (อาจตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

☐ สอนพิเศษช่วยนักเรียนที่เรียนอ่อน	☐ ดูแลห้องอาหาร
☐ ดูแลห้องพยาบาล	☐ อบรมศีลธรรมจริยธรรมนักเรียน
☐ กิจกรรมเสริมหลักสูตรของโรงเรียน เช่น ชุมนุมต่าง ๆ กีฬา ฯลฯ	
☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)	

14. สวัสดิการที่ท่านได้รับจากทางโรงเรียน หรือทางราชการ มีอะไรบ้าง (อาจตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

☐ บ้านพัก	☐ รักษาพยาบาล	
☐ เงินค่ายังชีพ (นอกเหนือจากเงินเดือน)	☐ ค่าเช่าบ้าน	☐ ค่าเล่าเรียนบุตร
☐ ไม่มี	☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)	

ตอนที่ 2

แบบสอบถามครั้งนี้มี 52 ข้อ ขอให้ท่านพิจารณาด้วยตัวเอง ตามลักษณะที่ตั้งไว้ในแต่ละหัวข้อ แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่บอกขนาดของลักษณะนั้น ๆ ขอให้ท่านตอบความจริง เพราะคำตอบของท่านจะไม่มีผลเสียต่อตัวท่านเลย

	ใช่ไม่ได้เลย	ยังไม่พอ	ปานกลางหรือพอ	ดี	ดีมาก
ตัวอย่าง ความสนใจของนักเรียนตอบทเรียนที่ท่านสอน ถ้าท่านเห็นว่านักเรียนที่ท่านสอนมีความสนใจในการเรียนที่ท่านก็กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ดังตัวอย่าง				✓	
1. ความรู้และความเข้าใจในวิชาที่สอน					
2. ผลของการสอนของท่าน					
3. ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน					
4. การจัดกิจกรรมในห้องเรียน					
5. การปกครองชั้น					
6. การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ในการสอน					
7. ความสามารถในการแนะนำ					
8. ผลการควบคุมนักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ					
9. ความสามารถในการวัดผลและประเมินผล					
10. การแต่งกาย					
11. ความสามารถในการใช้ภาษา					

	ใช้ไม่ได้ เลย	ยังไม่ พอใช้	ปานกลาง หรือพอใช้	ค ิด	ค ิดมาก
12. การควบคุมอารมณ์					
13. การเขียนกระดานดำ					
14. การรักษาภิรียมารยาท					
15. การตัดสินใจ (เร็วและถูกต้อง)					
16. การวางตัวในหมู่คณะ และสังคม					
17. การสร้างความเชื่อดีและความรักนับถือ แกชวชวชาน					
18. สุขภาพอนามัย					
19. การปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ					

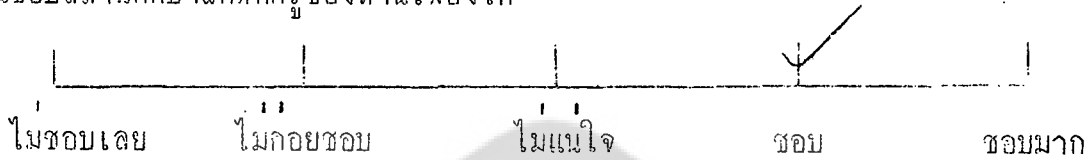
	ไม่มีเลย หรือ น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก
20. การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม					
21. ความแม่นยำในเนื้อหาวิชา					
22. เวลาที่ใช้ในการเตรียมการสอน					
23. ความเอาใจใส่ในการจัดห้องเรียน					
24. ความขยันหมั่นเพียร					
25. การใช้ความคิดริเริ่มให้เป็นประโยชน์ ในการปฏิบัติงาน					
26. การให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่นในการ ปฏิบัติงาน					

	ไม่มีเลย หรือ น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก
27. ความสม่ำเสมอในการปฏิบัติงาน					
28. ความเอาใจใส่ในหน้าที่พิเศษอื่น ๆ					
29. ความรับผิดชอบในหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย					
30. ความเชื่อมั่นในตนเอง					
31. ความละเอียดรอบคอบ					
32. การขวนขวายเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพการงาน					
33. ความรู้เรื่องระเบียบงานในหน้าที่ครู					
34. ความสัมพันธ์กับเพื่อนครูในโรงเรียน					
35. การตรงต่อเวลา					
36. ความสามารถในการอบรมศิษย์และวัฒนธรรมแก่นักเรียน					
37. ความสามารถในการแก้ปัญหา					
38. ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
39. การร่วมประชุมในราชการของโรงเรียน					
40. การยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น					

ต่อไปนี้เป็นข้อความความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสถานศึกษาฝึกหัดครูที่ท่านสำเร็จการศึกษาจนมาเป็นครู ขอให้ท่านพิจารณาคำถามแต่ละข้อ แล้วกาเครื่องหมาย (✓) ลงบนเส้น ที่บอกลักษณะของคำตอบ

ตัวอย่าง

ท่านชอบสถานศึกษาฝึกหัดครูของท่านเพียงใด

41. ความรู้ในเนื้อหาวิชาสามัญ (คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ฯลฯ) ที่ได้รับจากสถานศึกษา เพียงพอต่อการเป็นครูหรือไม่

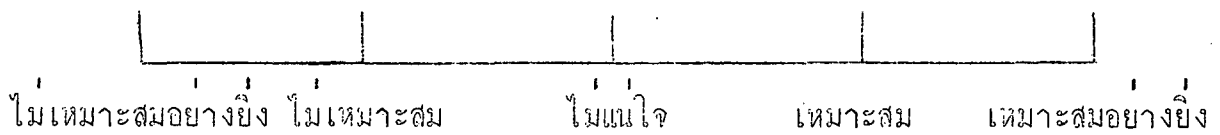
42. ความรู้ในเนื้อหาวิชาสามัญที่ได้รับจากสถานศึกษา ตรงกับที่ใช้สอนมากน้อยเพียงใด

43. วิธีสอนต่าง ๆ ที่เรียนรู้ไปจากสถานศึกษา เพียงพอต่อการนำไปใช้หรือไม่

44. วิธีสอนที่เรียนไปเหมาะสมกับการนำไปสอนวิชาต่าง ๆ หรือไม่

45. ความรู้ในค่านิจวิทยาที่เรียนไป เพียงพอต่อการไปเป็นครูหรือไม่

--	--	--	--	--

ไม่เพียงพออย่างยิ่ง ไม่เพียงพอ ไม่แน่ใจ เพียงพอ เพียงพออย่างยิ่ง

46. ท่านได้รับการฝึกทักษะในด้านการทำ - การใช้อุปกรณ์การสอนเพียงพอหรือไม่

--	--	--	--	--

ไม่เพียงพออย่างยิ่ง ไม่เพียงพอ ไม่แน่ใจ เพียงพอ เพียงพออย่างยิ่ง

47. การฝึกทักษะในค่านอุปกรณ์การสอนจากสถานศึกษา เหมาะสมกับการนำไปหรือไม่

--	--	--	--	--

ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ไม่เหมาะสม ไม่แน่ใจ เหมาะสม เหมาะสมอย่างยิ่ง

48. การฝึกอบรมด้านวิชาชีพ (เช่น ศิลป ช่างร้อง คนตรี ฯลฯ) จากสถานศึกษาเพียงพอ และเหมาะสมกับการนำไปสอนหรือไม่

--	--	--	--	--

ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ไม่เหมาะสม ไม่แน่ใจ เหมาะสม เหมาะสมอย่างยิ่ง

49. ความรู้เกี่ยวกับวิธีใช้กระดานดำ ท่านได้เรียนรู้ไปเพียงใด

--	--	--	--	--

ไม่เคยเรียนเลย เรียนน้อยมาก ไม่แน่ใจ เรียนมาก เรียนมากอย่างยิ่ง

50. ท่านได้รับการฝึกวิธีใช้กระดานดำมากน้อยเพียงใด

--	--	--	--	--

ไม่ได้ฝึกเลย ฝึกน้อย ไม่แน่ใจ ฝึกมาก ฝึกมากอย่างยิ่ง

51. การวัดผลการศึกษาที่ได้เรียนรูมา เพียงพอต่อการนำไปใช้หรือไม่

--	--	--	--	--

ไม่เพียงพออย่างยิ่ง ไม่เพียงพอ ไม่แน่ใจ เพียงพอ เพียงพออย่างยิ่ง

52. ท่านได้ฝึกเกี่ยวกับวิธีจัดกิจกรรมในห้องเรียนเพียงพอต่อการนำไปใช้หรือไม่

--	--	--	--	--

ไม่เพียงพออย่างยิ่ง ไม่เพียงพอ ไม่แน่ใจ เพียงพอ เพียงพออย่างยิ่ง

ตอนที่ 3

แบบสอบถามตอนนี้มี 4 ข้อ ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นได้อย่าง "เสรี"

1. ท่านคิดว่ามีวิชาอะไรที่ไม่ได้เรียนมาจากสถานศึกษาฝึกหัดครู ซึ่งจำเป็นต้อง
ใช้สอน

.....
.....
.....

2. ท่านคิดว่าประสบการณ์อะไรที่ท่านควรได้รับการฝึกหัดเพิ่มเติมอีก สำหรับการ
จะเป็นครูเมื่อศึกษาอยู่ในสถานศึกษาฝึกหัดครู

.....
.....
.....

3. ท่านคิดว่าสถานศึกษาฝึกหัดครูจะช่วยเหลือท่านในด้านวิชาการ หรือด้านอื่น
ใดบ้าง

.....
.....
.....

4. ท่านคิดว่าทางโรงเรียนหรือทางราชการควรจัดสวัสดิการและบริการด้านอื่น ๆ
อะไรอีกบ้าง สำหรับครูในโรงเรียนของท่าน

.....
.....
.....